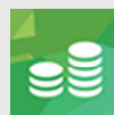

Īpašais ziņojums

Nodokļu informācijas apmaiņa Eiropas Savienībā:

stabils pamats, nepilnības īstenošanā

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

Saturs

	Punkts
Kopsavilkums	I–X
Ievads	01–13
ES rīcība	05–09
Direktīva par administratīvu sadarbību	10–13
Revīzijas tvēruma un pieeja	14–21
Komisija	17–18
Dalībvalstis	19–21
Apsvērumi	22–104
ES tiesiskais regulējums dažās jomās ir soli priekšā starptautiskajām tendencēm, tomēr tajā joprojām ir trūkumi	22–44
Tiesiskais regulējums ir stingrs, taču tas nav visaptverošs	23–33
Komisija uzrauga tiesisko regulējumu	34–38
Paraugprakses apmaiņas iespējas nav pilnībā izmantotas, un trūkst pamatnostādņu	39–44
Dalībvalstis tikai ierobežotā mērā izmanto informāciju, ar kuru apmainās automātiski	45–83
Pastāv nepilnības saistībā ar AIA savlaicīgumu, precizitāti un pilnīgumu	46–56
Dalībvalstis saņem ievērojamu informācijas apjomu, taču tā lielākoties netiek pietiekami izmantota	57–71
Informācija ES DAS3 direktoriņā lielākoties ir pilnīga, taču dalībvalstis to izmanto reti	72–78
No DAS4 pārskatiem iegūtā informācija tiek izmantota minimāli	79–83
Informācijas apmaiņa pēc pieprasījuma, spontāna informācijas apmaiņa un vienlaicīgas pārbaudes dod labus rezultātus	84–95
IAPP un SIA tiek īstenota samērā veiksmīgi, neskatoties uz to, ka atbildes ir novēlotas un atgriezeniskā saikne — nepietiekama	84–91
Vienlaicīgas pārbaudes — efektīvs instruments	92–95

Lielākoties nav pieejama apmaiņas snieguma izvērtēšanai nepieciešamā informācija **96–104**

Neregulāri īstenotu projektu ietvaros tika aprēķināti zaudējumi, kas radušies
nodokļu apiešanas un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas dēļ, taču vienots
ES snieguma uzraudzības satvars nav izveidots **97–100**

Arī dalībvalstīs trūkst efektīvu snieguma satvaru **101–104**

Secinājumi un ieteikumi **105–120**

Pielikumi

I pielikums. ERP revīzijas pieeja Komisijas līmenī

II pielikums. ERP revīzijas pieeja dalībvalstīs

**III pielikums. DAS vēsture, tostarp tiesību aktu grozījumi un spēkā
esošās īstenošanas regulas**

IV pielikums. DAS2 un ESAO regulējuma salīdzinājums

**V pielikums. Likumdošanas process: ilgums un izmaiņas
(DAS1 līdz DAS4)**

VI pielikums. Programma Fiscalis 2020

Akronīmi un saīsinājumi

Glosārijs

Komisijas atbildes

Revīzijas darba grupa

Laika skala

Kopsavilkums

I Viens no Eiropas Savienības mērķiem ir nodrošināt taisnīgu un efektīvu nodokļu uzlikšanu visā vienotajā tirgū, iekasējot visus nodokļus tur, kur tie maksājami. Saskaņota ES nodokļu politika palielina noteiktību nodokļu maksātājiem un sekmē investīcijas un konkurenci.

II Kopš 2011. gada Padome ir piekritusi virknei likumdošanas iniciatīvu, kas dod iespēju dalībvalstīm dažādos veidos apmainīties ar nodokļu informāciju. Noteikumi par informācijas apmaiņu un citām administratīvās sadarbības formām ļauj dalībvalstīm iegūt piekļuvi informācijai, kas tām nepieciešama, lai nodrošinātu nodokļu iekasēšanu.

III Eiropas Komisija ir atbildīga par likumdošanas priekšlikumu sagatavošanu attiecībā uz nodokļu informācijas apmaiņas sistēmu un par pamatnostādņu sniegšanu dalībvalstīm. Ja ES tiesību akti dalībvalstī netiek pienācīgi īstenoti, Komisija var pret to uzsākt pārkāpuma procedūru. Viena no tās kompetencēm ir uzraudzīt informācijas apmaiņas sistēmas īstenošanu un efektivitāti. Dalībvalstis ir atbildīgas par attiecīgās nodokļu informācijas apmaiņu un tās izmantošanu, lai nodrošinātu atbilstību.

IV Šajā revīzijā mēs izvērtējam būtiskākos aspektus, kas nosaka nodokļu informācijas apmaiņas sistēmas efektivitāti Eiropas Savienībā. Mēs veicām šo revīziju, jo nodokļu informācijas apmaiņas sistēma, kas ieviesta 2011. gadā, līdz šim nav revidēta. Revīzija aptvēra laikposmu no 2014. līdz 2019. gadam. Mēs vērtējam tiesisko regulējumu, ko Komisija ierosināja un ieviesa, un pārbaudījām, cik efektīvi tā uzraudzīja informācijas apmaiņas sistēmas ieviešanu un tās sniegumu. Mēs apmeklējām piecas dalībvalstis, lai izvērtētu, kā tās izmantoja apmaiņā iegūto informāciju un kā tās noteica sistēmas efektivitāti.

V Kopumā mēs secinām, ka nodokļu informācijas apmaiņas sistēma ir izveidota veiksmīgi, taču ir jādara vairāk saistībā ar uzraudzību, datu kvalitātes nodrošināšanu un saņemtās informācijas izmantošanu.

VI Mūsu secinājums par Komisijas darbu ir tāds, ka Komisija ir izveidojusi piemērotu sistēmu nodokļu informācijas apmaiņai, taču tā aktīvi nesniedz pamatnostādnes un nepietiekami vērtē rezultātus un apmaiņā iegūtās informācijas izmantošanas ietekmi. Galvenais secinājums pēc dalībvalstu apmeklējumiem ir tāds, ka informācijai, ar ko tās apmainās, ir ierobežota kvalitāte, un informācija netiek plaši izmantota, turklāt dalībvalstis par maz dara, lai uzraudzītu sistēmas efektivitāti.

VII Neskatoties uz to, ka Komisija ir nodrošinājusi skaidru un pārredzamu tiesisko regulējumu, pastāv iespēja, ka dažas ienākumu formas attiecīgajās dalībvalstīs joprojām netiek apliktas ar nodokļiem. Komisijas veiktā sistēmas īstenošanas uzraudzība dalībvalstīs nav pietiekama un neietver apmeklējumus uz vietas dalībvalstīs vai sankciju mehānismu efektivitātes pārbaudes. Komisija sniedza dalībvalstīm noderīgas pamatnostādnes informācijas apmaiņas sākotnējos posmos, taču pēdējā laikā tā nav izdevusi turpmākas pamatnostādnes, kas palīdzētu dalībvalstīm izvērtēt saņemto informāciju un to izmantot, lai palielinātu attiecīgo nodokļu ieņēmumus.

VIII Dalībvalstu savāktā informācija nav pietiekami kvalitatīva, pilnīga un precīza. Lielākā daļa dalībvalstu, ko apmeklējām, neveic revīziju pārskatus sniedzošajās vienībās, lai nodrošinātu datu kvalitāti un pilnīgumu pirms to nosūtīšanas citām dalībvalstīm. Turklāt tikai dažas dalībvalstis ziņo visas prasītās informācijas kategorijas, un šāda situācija veicina to, ka daļa ienākumu netiek aplikta ar nodokļiem. Lai gan dalībvalstis nosaka attiecīgos nodokļu maksātājus, informācija, ar ko tās apmainās automātiski, tiek nepietiekami izmantota.

IX Nav vienota ES satvara, lai uzraudzītu sistēmas sniegumu un panākumus, un atsevišķie novērtējumi, ko veic dažas dalībvalstis, nav pietiekami skaidri un pārredzami.

X Mēs sniedzam vairākus ieteikumus, kas sagatavoti, lai uzlabotu informācijas apmaiņas sistēmas efektivitāti. Tālāk sniegtie ieteikumi ir adresēti piecām dalībvalstīm, kuras apmeklējām (Kipra, Itālija, Nīderlande, Polija un Spānija), taču tos var attiecināt arī uz citām dalībvalstīm.

- a) Ieteikumi Komisijai ir šādi:
 - veikt tiešus un efektīvus pasākumus, lai risinātu jautājumus saistībā ar dalībvalstu nosūtīto datu nepietiekamo kvalitāti;
 - sagatavot tiesību aktu priekšlikumus, lai nodrošinātu apmaiņu ar visu attiecīgo informāciju par ienākumiem;
 - izvērst uzraudzības darbības un papildināt norādījumus dalībvalstīm.
- b) Ieteikumi dalībvalstīm ir šādi:
 - nodrošināt, ka informācija, ar ko tās apmainās, ir pilnīga un pietiekami kvalitatīva;
 - ieviest sistemātiskas procedūras saņemtās informācijas risku analīzei un pēc iespējas plašāk tās izmantot.
- c) Komisijai kopā ar dalībvalstīm būtu jāizveido uzticams un vienots satvars nodokļu informācijas apmaiņas sistēmas nodrošināto ieguvumu novērtēšanai.

Ievads

01 Mūsdienās, kad naudu uz jebkuru vietu pasaulē var nosūtīt ar vienu klikšķi, daļa nodokļu maksātāju pakļaujas vilinājumam turēt investīcijas paslēptas ārzonu kontos. Vēl pavisam nesen daudzas valstis un citas teritorijas pavisam atklāti veica nodokļu oāžu funkcijas, iecietīgi izturoties pret slepeniem banku kontiem un čaulas sabiedrībām un atsakoties sniegt informāciju citu valstu valdībām¹.

02 Vienotajā tirgū uzņēmumiem, kas gūst peļņu, būtu jāmaksā nodokļi vietā, kur gūti ienākumi. Taču uzņēmumi piemēro agresīvu nodokļu plānošanu, lai izmantotu dažādu dalībvalstu nodokļu tiesību aktu atšķirības un maksātu pēc iespējas mazākus nodokļus par saviem ienākumiem.

03 Saskaņā ar aplēsēm nodokļu ieņēmumu zaudējumu apmērs ES tikai uzņēmumu ienākuma nodokļa apiešanas dēļ ir 50–70 miljardi EUR gadā². Nodokļu ieņēmumu zaudējumi sasniedz gandrīz 190 miljardus EUR (aptuveni 1,7 % no ES IKP pētījuma veikšanas laikā), ja tiek ņemti vērā arī citi faktori, piemēram, īpaši nodokļu režīmi un neefektīva nodokļu iekasēšana.

04 Nolūkā nodrošināt prasības attiecībā uz sociālo taisnīgumu un ekonomikas izaugsmi, Komisija sadarbojas ar dalībvalstīm, lai nodokļu sistēmas padarītu pārredzamākas, panāktu lielāku pārskatatbildību un veicinātu to efektivitāti kopumā. Tas ir cieši saistīts ar nodokļu taisnīguma principu, proti, nodokļu maksātājiem, kuri veic darbību vairākās dalībvalstīs — gan starptautiskajiem uzņēmumiem (SU), gan arī privātpersonām, nevajadzētu saņemt nodokļu atvieglojumus tikai tādēļ, ka ir ierobežota komunikācija nodokļu iestāžu starpā. Tāpat jāņem vērā, ka, ja nodokļi jau no paša sākuma tiek maksāti pareizi un pareizai valstij, vēlākas korekcijas nav nepieciešamas un noteiktība nodokļu jomā uzlabojas visā ES.

¹ Saraksts ar jurisdikcijām, kas nesadarbojas.

² *Dover et al, Bringing transparency, coordination and convergence to corporate tax policies in the European Union*, Eiropas Parlamenta Izpētes dienesta vajadzībām veikta pētījuma I daļa, 2015. gada septembris (PE 558.773).

ES rīcība

05 Ekonomikas un finanšu padome 1998. gadā pieņēma ES Rīcības kodeksu attiecībā uz uzņēmējdarbības nodokļiem³. Padome, atzīstot “godīgas konkurences pozitīvo ietekmi”, aicināja dalībvalstis pilnvērtīgi sadarboties, lai novērstu nodokļu apiešanu⁴ un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas⁵, galvenokārt apmainoties ar nodokļu informāciju⁶.

06 Lai gan nodokļu iekasēšana ir dalībvalstu kompetencē, krāpšanu nodokļu jomā un nodokļu apiešana tiek risināta arī ES līmenī. Dalībvalstis ir vienojušās, ka ir ļoti svarīgi uzlabot un attīstīt padziļinātu administratīvo sadarbību to nodokļu iestāžu starpā, izmantojot pārrobežu satvaru un ES ierosinātos instrumentus.

07 Lai nodrošinātu iekšējā tirgus funkcionēšanu un aizsargātu ES finansiālās intereses, Komisija rosina un veicina dalībvalstu sadarbību ar Nodokļu politikas un muitas savienības ģenerāldirektorāta (TAXUD ĢD) palīdzību. Atbilstīgi tā pamatuzdevumam attīstīt un uzraudzīt nodokļu politikas īstenošanu visā ES iedzīvotāju⁷, uzņēmumu un dalībvalstu interesēs un palīdzēt dalībvalstīm apkarot krāpšanu nodokļu jomā un nodokļu apiešanu TAXUD ĢD:

- sagatavo tiesību aktu priekšlikumus, lai ieviestu un uzlabotu nodokļu informācijas apmaiņu dalībvalstu starpā, un uzrauga tiesību aktu īstenošanu dalībvalstīs;
- nodrošina mehānismus, sistēmas un elektroniskās saskarnes nodokļu informācijas apmaiņas koordinēšanai;

³ ECOFIN padomes 1997. gada 1. decembra [secinājumi](#) par nodokļu politiku (OV C 2/01, 6.1.1998.).

⁴ Nodokļu saistību apiešana ar likumīgiem līdzekļiem, parasti veicot virkni mākslīgu finanšu darījumu, kuru galvenais vai vienīgais mērķis ir samazināt nodokļu rēķinus.

⁵ Nelikumīgu līdzekļu izmantošana, lai izvairītos no nodokļu maksāšanas, parasti neuzrādot ienākumus nodokļu iestādēm. Bieži vien pārklājas ar jēdzienu “krāpšana nodokļu jomā”.

⁶ Termins “nodokļu informācijas apmaiņa” attiecas uz informāciju, ar kuru dalībvalstis apmainās nodokļu iekasēšanas vajadzībām.

⁷ [TAXUD ĢD pamatuzdevums](#) un stratēģiskie mērķi.

- o uzrauga centrālo datu bāzi informācijas apmaiņai par iepriekšējiem pārrobežu nodokļu nolēmumiem un jebkuru vienošanos par cenas noteikšanu;
- o pārvalda programmu *Fiscalis 2020* paraugprakses un zināšanu apmaiņai dalībvalstu un Komisijas starpā (sk. [VI pielikumu](#)).

08 ES dalībvalstu valdībām ir liela rīcības brīvība izstrādāt savus tiesību aktus un sistēmas nodokļu jomā, un, lai šajā politiski jutīgajā jomā pieņemtu ES līmeņa lēmumus, ir nepieciešama visu dalībvalstu piekrišana. Taču visiem dalībvalstu tiesību aktiem ir jāatbilst vairākiem pamatprincipiem, piemēram, diskriminācijas novēršanas un pārvietošanās brīvības iekšējā tirgū principam. Vienas valsts tiesību aktiem nodokļu jomā nevajadzētu dot iespēju personām izvairīties no nodokļiem citā valstī.

09 Savukārt dalībvalstīm ir pienākums:

- o nodrošināt nodokļu sistēmu darbību,
- o vākt un sniegt prasīto ar nodokļiem saistīto informāciju,
- o dalīties ar paraugpraksi, kā arī
- o nodrošināt godīgu konkurenci nodokļu jomā iekšējā tirgū.

Direktīva par administratīvu sadarbību

10 Eiropas Kopienas sākotnēji 1977. gadā pieņēma Direktīvu par administratīvu sadarbību nodokļu jomā⁸. Tā tika aizstāta ar patlaban spēkā esošo ES Direktīvu par administratīvu sadarbību (DAS)⁹ (sk. [III pielikumu](#)), kas stājā spēkā 2013. gada 1. janvārī (sk. [1. izcēlumu](#)).

⁸ Padomes 1977. gada 19. decembra Direktīva 77/799/EEK par dalībvalstu kompetentu iestāžu savstarpēju palīdzību tiešo un netiešo nodokļu jomā.

⁹ Padomes 2011. gada 15. februāra Direktīva 2011/16/ES par administratīvu sadarbību nodokļu jomā un ar ko atceļ Direktīvu 77/799/EEK.

1. izcēlums

Administratīvā sadarbība

Atsevišķa dalībvalsts nevar pārvaldīt savu iekšējo nodokļu sistēmu, jo īpaši saistībā ar tiešajiem nodokļiem, nesaņemot informāciju no citām dalībvalstīm. Lai pārvarētu šā fenomena negatīvo ietekmi, noteikti jāattīsta jauna veida administratīvā sadarbība starp dalībvalstu nodokļu iestādēm.

DAS paredz noteikumus un kārtību, kādā dalībvalstis savstarpēji sadarbojas, lai apmainītos ar informāciju, kas ir prognozējami svarīga, lai pārvaldītu un īstenotu dalībvalstu tiesību aktus.

11 Ar direktīvu tiek īstenoti trīs konkrēti mērķi, un tie ir:

- uzlabot dalībvalstu spēju novērst pārrobežu krāpšanu nodokļu jomā, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nodokļu apiešanu;
- mazināt stimulus un priekšrocības, kas veicina kaitējošu nodokļu konkurenci (sk. [2. izcēlumu](#)), tostarp cīnīties pret nodokļu apiešanu un agresīvu nodokļu plānošanu, īstenojot pārredzamības pasākumus, kas saistīti ar nodokļu nolēmumiem / iepriekšējas vienošanos par cenas noteikšanu, un izmantojot daudznacionālu uzņēmumu pārskatus par katru valsti;
- veicināt spontānu nodokļu saistību izpildi, atvieglojot pārrobežu ienākumu un aktīvu atklāšanu.

2. izcēlums

Kaitējoša nodokļu konkurence

Kaitējoša nodokļu konkurence tiek definēta kā valsts īstenota fiskālā politika, kas piedāvā dažādus nodokļu atvieglojumus un priekšrocības, lai šajā valstī piesaistītu mobilus faktoros (investīcijas). Ierobežotā pārredzamība un efektīvas informācijas apmaiņas trūkums ar citām valstīm veicinās kaitējošo ietekmi.

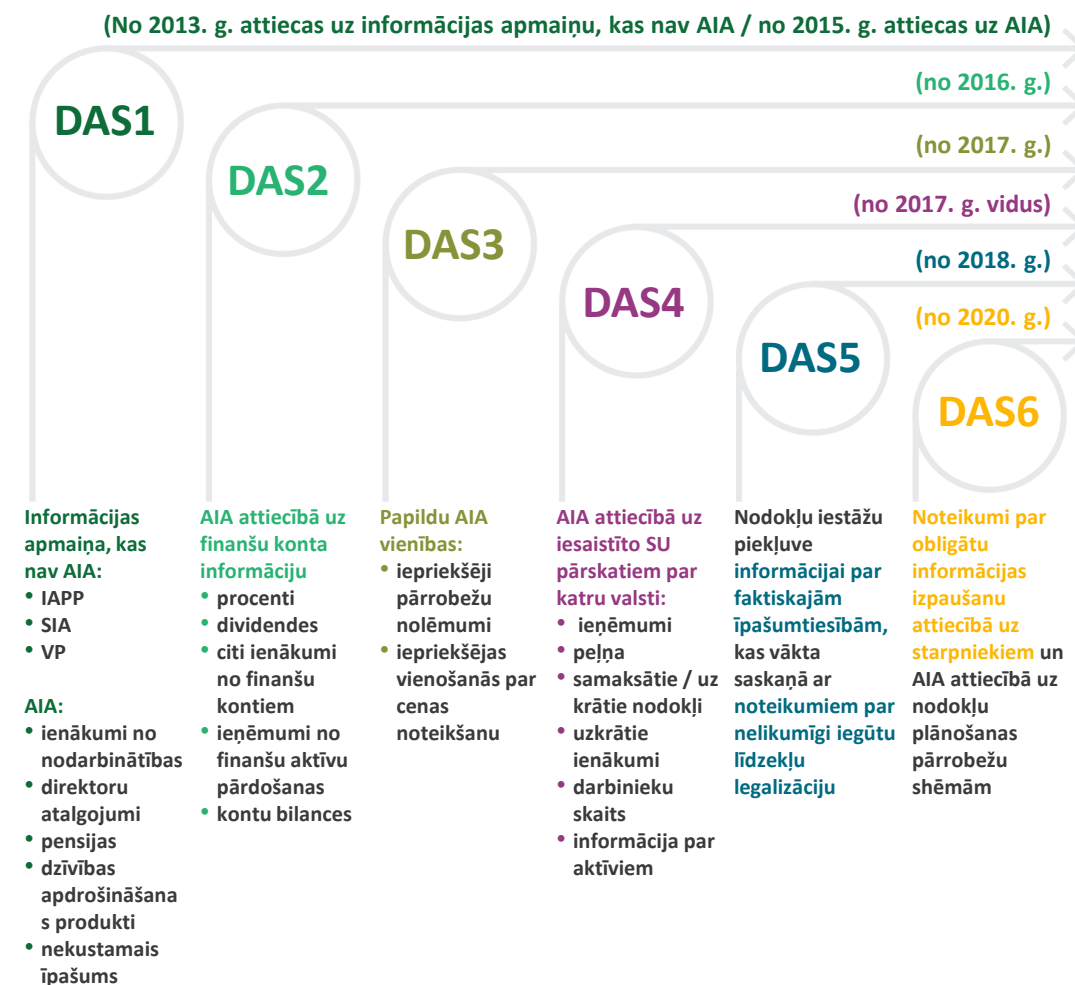
12 DAS bija atbilde uz arvien pieaugošu nodokļu maksātāju un kapitāla mobilitāti un uz finanšu instrumentu internacionalizāciju. Minētās norises ievērojami palielināja pārrobežu darījumu skaitu, un dalībvalstīm kļuva arvien grūtāk pienācīgi novērtēt maksājamās nodokļu summas, kā arī tās veicināja krāpšanu nodokļu jomā. Ņemot to vērā, steidzami bija jāuzlabo sadarbība nodokļu jomā.

13 DAS paredz trīs galvenās informācijas apmaiņas formas ES. To attīstība laika gaitā ir redzama [1. attēlā](#):

- automātiska informācijas apmaiņa (AIA) attiecas uz iepriekš noteiktu nodokļu un finanšu kontu datu obligātu apmaiņu, izmantojot iepriekš noteiktu formātu un ievērojot iepriekš noteiktus termiņus;
- informācijas apmaiņa pēc pieprasījuma (IAPP) ir informācijas apmaiņa par vienu vai vairākiem nodokļu maksātājiem, pamatojoties uz pieprasījumu;
- spontāna informācijas apmaiņa (SIA) ir jebkādas informācijas, ko kāda valsts uzskata par tādu, kas varētu būt nepieciešama citai valstij, nepieprasīta nosūtīšana.

DAS paredz vēl citas administratīvās sadarbības formas. No tām šajā ziņojumā uzmanība pievērsta galvenokārt konkrētu nodokļu maksātāju vienlaicīgām pārbaudēm (VP) divās vai vairāk dalībvalstīs, lai apmainītos ar šādā ceļā iegūto informāciju.

1. attēls. DAS noteikumu pakāpeniska pastiprināšana

Avots: ERP.

Revīzijas tvērums un pieeja

14 Šajā revīzijā mēs vērtējam nodokļu informācijas apmaiņas sistēmu ES, kas ietekmē efektivitāti, kā arī citus administratīvās sadarbības instrumentus. Mēs pievēršamies DAS dažādu grozījumu (DAS1 līdz DAS5) īstenošanai no 2014. līdz 2019. gadam (DAS6 sāka piemērot tikai 2020. gada jūnijā).

15 Mēs veicām šo revīziju, jo nodokļu informācijas apmaiņas sistēma, kas ieviesta 2011. gadā, līdz šim nav revidēta. Šajā revīzijā mēs apskatījām sistēmas problēmas un sniedzām ieteikumus, lai panāktu uzlabojumus attiecībā uz sistēmas struktūru, īstenošanu un uzraudzību un dalībvalstu iegūtās informācijas izmantošanu, un īpaši pievēršamies šādiem jautājumiem:

- kādā mērā informācijas apmaiņa palīdz īstenot Eiropas Komisijas stratēģiju par taisnīgāku nodokļu uzlikšanu;
- praktisko mehānismu un norādījumu, ko Komisija sniegusi dalībvalstīm, efektivitāte DAS direktīvas īstenošanai;
- Komisijas veiktā sistēmas uzraudzība;
- resursu un norādījumu pietiekamība sistēmas pienācīgai īstenošanai;
- saņemtās informācijas efektīva izmantošana;
- dalībvalstu, kā arī dalībvalstu un trešo valstu sadarbības mehānismu efektivitāte; kā arī
- regulatīvo un kontroles pasākumu efektivitāte un resursu piešķiršana.

16 Mēs revidējam darbības, ko veica Komisija un piecas dalībvalstis (Kipra, Itālija, Nīderlande, Polija un Spānija), kuras atlasījām, pamatojoties uz kvantitatīviem un kvalitatīviem riska kritērijiem saistībā ar informācijas apmaiņu (sk. [II pielikumu](#)).

Komisija

17 Attiecībā uz Komisijas darbu mēs pārbaudījām noteikumus par nodokļu informācijas apmaiņu saskaņā ar DAS1 līdz DAS5, kā arī pārbaudījām, kā TAXUD ĢD uzraudzīja to īstenošanu. Konkrēti mēs pētījām šādus aspektus:

- attiecīgie tiesību akti — vai Komisija pārbaudīja to, kā dalībvalstis piemēroja ES tiesību aktus, pieņemot valsts tiesību aktus, un vai tā veica nepieciešamos pasākumus, lai novērstu īstenošanas kavēšanos;
- tādu norādījumu un informācijas esamību un kvalitāti, kas saistīti ar DAS īstenošanu, un kā Komisija apmainījās ar informāciju ar dalībvalstīm;
- tādu no ES budžeta finansēto programmu un pasākumu sniegums, kas īstenoti, lai palīdzētu dalībvalstīm apmainīties ar labu praksi un ierosmēm sistēmas uzlabošanai;
- vai Komisija ir ieviesusi vienotu ES satvaru sistēmas snieguma uzraudzībai, lai nodrošinātu, ka tā sniedz gaidītos rezultātus.

18 Revīzijas pieeja un metodes, ko izmantojām šīs revīzijas veikšanā Komisijas līmenī, ir izklāstītas [I pielikumā](#).

Dalībvalstis

19 DAS uzliek pienākumu dalībvalstīm sadarboties visas attiecīgās nodokļu informācijas apmaiņas jomā. Mēs vērtējām, vai dalībvalstis:

- nodrošināja, ka dati, ar ko tās apmainījās, bija precīzi, pilnīgi un nosūtīti noteiktajos termiņos;
- izmantoja informāciju, ko tās saņēma, un kā to iespējams uzlabot;
- izmantoja citas administratīvās sadarbības formas, ko paredz DAS;
- izvērtēja sistēmas efektivitāti un izmantoja vērtējumu rezultātus, lai mazinātu riskus un piešķirtu resursus.

20 Apmeklētajās dalībvalstīs mēs izmantojām uz risku balstītu izlases veidošanu, lai atlasītu automātiskas un citu veidu informācijas apmaiņas (AIA, IAPP un SIA) gadījumus un vienlaicīgas pārbaudes mūsu revīzijas vajadzībām. Revīzijas pieeja, ko izmantojām, lai veiktu revīziju dalībvalstīs, ir izklāstīta [II pielikumā](#).

21 Informācijai, ar ko apmainījušās dalībvalstis un to sistēmas, ir augsts konfidencialitātes līmenis. Tādēļ šajā ziņojumā nav sniegta konkrēta informācija par dalībvalstīm, izņemot tad, ja tā jau ir publiski pieejama.

Apsvērumi

ES tiesiskais regulējums dažās jomās ir soli priekšā starptautiskajām tendencēm, tomēr tajā joprojām ir trūkumi

22 Tiesību aktiem nodokļu informācijas apmaiņas jomā būtu jānodrošina, ka visi ienākumi, uz kuriem attiecas to noteikumi, pilnībā tiek aplikti ar nodokļiem pareizajā dalībvalstī. Komisijai būtu jāuzrauga tiesību aktu transponēšana un īstenošana, kā arī tai būtu jāsniedz norādījumi par tiesību aktu vienādu piemērošanu visā ES. Mēs vērtējam likumdošanas procesu, ko Komisija īstenoja attiecībā uz sākotnējo DAS priekšlikumu un tā turpmākiem grozījumiem. Mēs vērtējam arī to, kā Komisija uzrauga DAS īstenošanu dalībvalstīs, tostarp izplata ar to saistītos norādījumus.

Tiesiskais regulējums ir stingrs, taču tas nav visaptverošs

ES dažās jomās ir soli priekšā starptautiskajām tendencēm

23 Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (ESAO) 2013. gadā pieņēma rīcības plānu, lai vērtos pret nodokļu apiešanas stratēģiju, kas izmanto peļņas novirzīšanu¹⁰. Tā 2015. gadā ziņoja par rīcības plāna dažādiem aspektiem, piemēram, spontānu informācijas apmaiņu par iepriekšējiem pārrobežu nodokļu nolēmumiem un iepriekšēju vienošanos par cenas noteikšanu¹¹ un pārskatu sniegšanu par katru valsti¹².

24 Daudzas valstis ir piekritušas atcelt banku darbības slepenību nodokļu vajadzībām, dalīties nodokļu informācijā ar valdībām un atcelt slepenības statusu informācijai par juridisku personu īpašniekiem, vienošanos ar banku un finanšu darījumiem. Pirmais solis bija starptautiskais ESAO izstrādātais IAPP standarts, kas sākotnēji paredzēja starptautisku informācijas apmaiņu divu valstu starpā pēc nodokļu iestādes pieprasījuma un kas tika papildināts ar jaunu prasību iegūt un apmainīties ar informāciju pat tad, ja tā ir bankas rīcībā.

¹⁰ Nodokļu bāzes samazināšanas un peļņas novirzīšanas darbības.

¹¹ ESAO un G20, *Countering Harmful Tax Practices More Effectively, Taking into Account Transparency and Substance*, 5. darbība — 2015. gada galīgais ziņojums.

¹² ESAO un G20, *Transfer Pricing Documentation and Country-by-Country Reporting*, 13. darbība — 2015. gada galīgais ziņojums.

25 Arī tehnoloģiju attīstība ir veicinājusi plašu automātisku informācijas apmaiņu, kas papildina IAPP. Pēc ES Uzkrājumu direktīvas sniegtās pirmās pieredzes G20 starptautiskais ekonomiskās sadarbības forums 2014. gadā apstiprināja priekšlikumu starptautiskam AIA standartam, ko ESAO tajā pašā gadā publicēja kā jauno Kopējo ziņošanas standartu (KZS)¹³. Tas precizē, ar kādu informāciju jāapmainās, un nosaka darbības noteikumus. 2019. gada beigās vairāk nekā 100 valstis bija apņēmušās veikt automātisku finanšu kontu informācijas apmaiņu atbilstīgi KZS¹⁴.

26 ES ir vadībā šādu pasākumu īstenošanā pasaulē, turklāt reizēm tā ir priekšā pat ESAO (sk. [1. tabulu](#)). ES ir ātri ieviesusi vienotu praksi un ir izveidojusi saskaņotu satvaru, kurā ņemti vērā starptautiskie standarti¹⁵. DAS atbilst ESAO noteikumiem¹⁶.

¹³ ESAO, *Standard for Automatic Exchange of Financial Account Information in Tax Matters*, otrais izdevums, 2017.

¹⁴ ESAO Kopējais ziņošanas standarts.

¹⁵ Tostarp ESAO nodokļu paraugkonvencijas (par atbilstību un termiņiem) 26. panta 1. un 3. punkts, ESAO / Eiropas Padomes Konvencija par savstarpējo administratīvo palīdzību nodokļu jomā un ESAO Nolīgums par informācijas apmaiņu nodokļu jautājumos.

¹⁶ Padomes Direktīvas 2011/16/ES [novērtējums](#).

1. tabula. ES atbilstība starptautiskajiem standartiem informācijas apmaiņas jomā

Apmaiņas veids	ESAO standarta datums	DAS	DAS publicēšanas datums	Piezīmes
AIA (ienākumi)	Neattiecas	1	15.2.2011.	ESAO noteikumu nav
AIA (finanšu konti)	15.7.2014.	2	16.12.2014.	Lielākoties identiski
AIA (iepriekšēji pārrobežu nolēmumi un iepriekšējas vienošanās par cenas noteikšanu)	5.10.2015.	3	18.12.2015.	Automātiska piekļuve ES
AIA (pārskati par katru valsti)	5.10.2015.	4	30.6.2016.	Būtībā identiski
SIA	25.1.1988.	1	Dažādi ¹⁷	
IAPP	27.5.2010. ¹⁸	1	15.2.2011.	

Avots: ERP.

Tiesiskais regulējums ir pārredzams un loģisks, taču nepilnīgs

27 Mēs pārbaudījām nodokļu informācijas apmaiņas sistēmas tiesisko regulējumu un konstatējām trūkumus.

28 Vispārējā tiesiskā regulējuma pamatā ir skaidri noteikti uzdevumi un atbildība, un tajā ir labi formulēti mērķi (sk. **2. attēlu** un **V pielikumu**). ES noteikumu izpildes panākšanu nodrošina Komisija un Eiropas Savienības Tiesa.

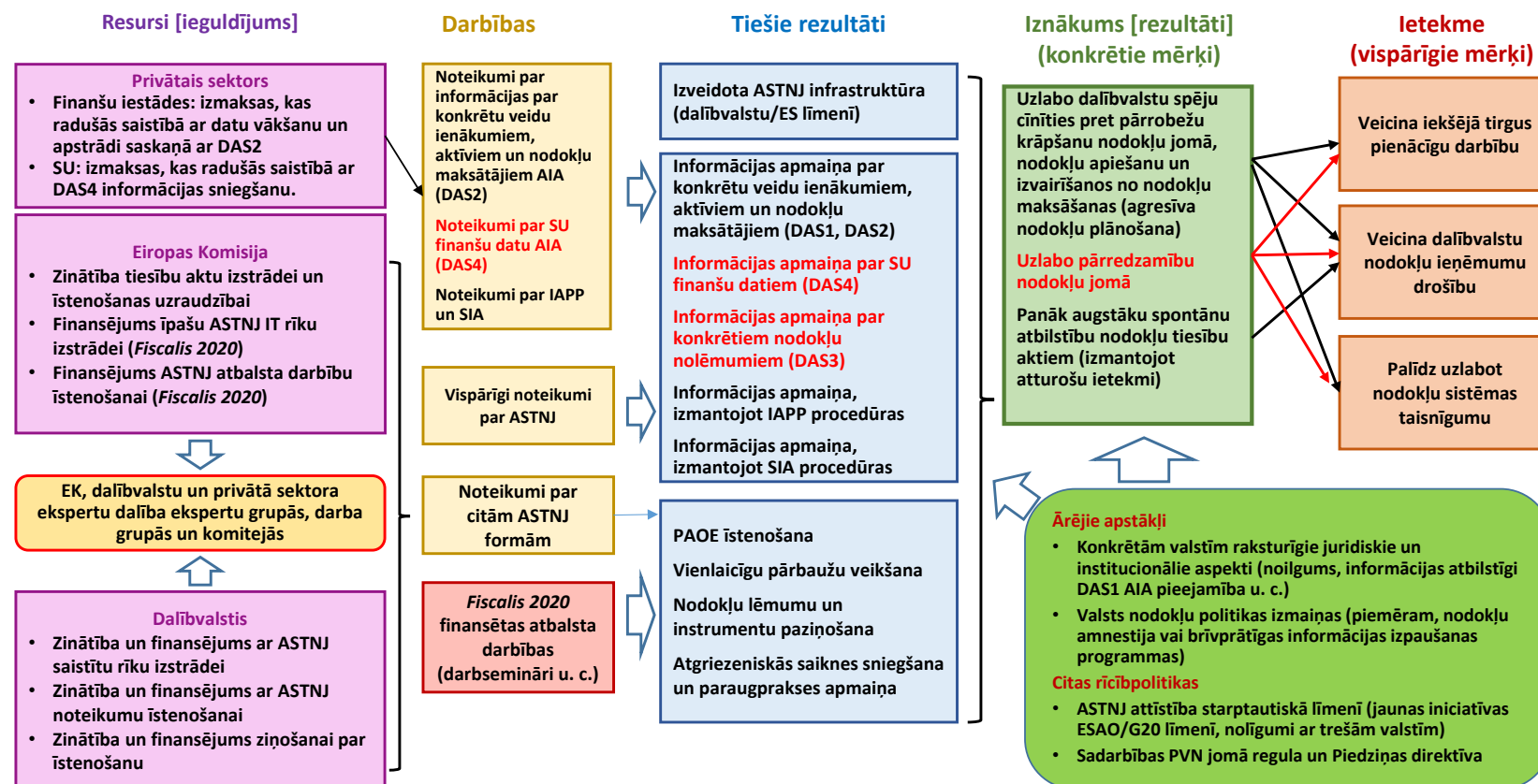
¹⁷ Direktīva par savstarpējo palīdzību (77/799/EEK), pēdējo reizi grozīta 2001. gadā un papildināta ar Uzkrājumu nodokļa direktīvu (2003/48/EK).

¹⁸ ESAO un Eiropas Padomes 2011. gada Konvencija par savstarpēju administratīvo palīdzību nodokļu jomā un grozījumu protokols.

2. attēls. Intervences loģika automātiskai informācijas apmaiņai Eiropas Savienībā

Risinātās vajadzības / problēmas

- Arvien pieaugošas globalizācijas un valstu pieeju nodokļu aprēķināšanā neatbilstība, kas rada nodokļu ieņēmumu zaudējumus dalībvalstīm un neapmierinātību ar nodokļu sistēmām
- Ierobežota pārredzamība nodokļu lēmumu ar pārrobežu elementu pieņemšanā, kas rada finanšu plūsmu kropļojuma risku un/vai ietekmē vienlīdzīgu konkurences apstākļus
- Iespējamās atšķirības divpusējos/daudzpusējos nolīgumos, ko noslēgušas dalībvalstis, radot tirgus sadrumstalotības risku un palielinot administratīvo slogu

Avots: SWD(2019) 327, 13. lpp.

29 Komisija savā 2019. gadā veiktajā DAS¹⁹ novērtējumā nekonstatēja būtiskas problēmas saistībā ar regulējumu. Taču novērtējumā nebija pievērsta uzmanība vairākām tiesību akta nepilnībām, kas izklāstītas tālāk tekstā.

30 Informācijas apmaiņas tvērumā nav iekļautas kriptovalūtas²⁰. Ja nodokļu maksātājs glabā līdzekļus elektroniskās kriptovalūtās, platformai vai citam elektronisko pakalpojumu sniedzējam, kas šādiem klientiem sniedz portfeļu pārvaldības pakalpojumus, nav pienākuma nodokļu iestādēm deklarēt šādas summas vai gūtos ienākumus. Tādēļ šādos elektroniskos instrumentos glabāti līdzekļi joprojām lielākoties netiek aplikti ar nodokļiem.

31 Saskaņā ar DAS1 ar turēšanu nesaistīti ienākumi no dividendēm (piemēram, dividendes, ko, izmantojot tekošo, ar turēšanu nesaistītu bankas kontu vienā dalībvalstī reģistrēts uzņēmums maksā savam akcionāram, kura dzīvesvieta ir citā valstī), nav atsevišķa AIA ienākumu kategorija. Tādējādi, ja dalībvalsts, kurā uzņēmums reģistrēts, neapmainās ar šādu informāciju ar nodokļu maksātāja dzīvesvietas dalībvalsti, šādas summas var netikt apliktas ar nodokļiem.

32 Dalībvalstīm nav pienākuma ziņot par visām DAS1 ienākumu kategorijām — tām jāziņo tikai dati, kas ir viegli pieejami. Tādējādi pastāv lielas atšķirības starp katras dalībvalsts ziņotās informācijas kategoriju skaitu (sk. 48. punktu), kā rezultātā ienākumi netiek aplikti ar nodokļiem dalībvalstī, kas ir nodokļu maksātāja dzīvesvietas valsts. Komisija 2020. gada jūlija tiesību akta priekšlikumā²¹ ierosināja veikt grozījumus saskaņotības uzlabošanas nolūkā, paredzot, ka dalībvalstīm būtu pienākums apmainīties ar visu pieejamo informāciju, turklāt vismaz par divām ienākumu kategorijām taksācijas periodos līdz 2024. gadam un vismaz par četrām kategorijām taksācijas periodos no 2024. gada.

33 Informācijas apmaiņas regulējums uz iepriekšējiem pārrobežu nodokļu nolēmumiem neattiecas, ja tie pieņemti attiecībā uz fiziskām personām (sk. 73. punktu). Privātpersona ar lielu neto aktīvu vērtību (PLNAV), kurai šādu nolēmumu izdod dalībvalsts ar labvēlīgām nodokļu likmēm, izvairīsies maksāt taisnīgu nodokļu summu savā dzīvesvietas dalībvalstī.

¹⁹ Padomes Direktīvas 2011/16/ES novērtējums.

²⁰ Saskaņā ar Eiropas Parlamenta pētījumu 100 lielāko kriptovalūtu kopējā tirgus kapitalizācija līdz 2018. gada sākumam pasaulē pārsniedza 330 miljardus EUR.

²¹ Komisijas priekšlikums direktīvai, ar ko groza DAS, COM(2020) 314 final.

Komisija uzrauga tiesisko regulējumu

Komisija pietiekami uzrauga DAS transponēšanu valsts tiesību aktos

34 Komisija, uzraugot to, kā dalībvalstis transponē DAS, pievērš vērību visiem direktīvas grozījumiem, kā arī īstenošanas regulām un citiem turpmākiem tiesību aktiem. Dalībvalstīm ES direktīvas ir jātransponē valsts tiesību aktos. Ja aizkavējas attiecīgo ES tiesību aktu transponēšana valsts tiesību aktos, Komisija par šādu kavēšanos uzsāk pārkāpuma procedūru pret atsevišķām dalībvalstīm. Līdz šim ir bijušas 62 šādas procedūras, un no 2020. gada jūlija vēl turpinās divas pārkāpuma procedūras.

35 2016. gadā stājās spēkā DAS5 grozījums²², lai nodrošinātu, ka nodokļu iestādes var piekļūt citu dalībvalstu rīcībā esošai informācijai par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju saskaņā ar Ceturto direktīvu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu²³, padarot tās spējīgākas izpildīt saistības saskaņā ar DAS attiecībā uz izvairīšanos no nodokļiem un krāpšanu nodokļu jomā. Šai sakarā būtiskākā ir piekļuve DAS2 informācijai par finanšu kontiem, it īpaši, ja konta, par kuru jāziņo, turētājs ir starpniekstruktūra.

36 Visas piecas dalībvalstis, ko apmeklējām, bija transponējušas DAS5 savos valsts tiesību aktos, tomēr divas vēl nebija īstenojušas procedūras, lai juridiski nodrošinātu nodokļu iestādēm piekļuvi informācijai par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu, kuru termiņš bija 2018. gada 1. janvārī. Komisija sāka trīs pārkāpuma procedūras, kuras mūsu revīzijas laikā bija slēgtas.

Tiesību aktu īstenošanas uzraudzības tvērums nav pietiekami plašs

37 Komisija veic tiesību aktu īstenošanas augsta līmeņa uzraudzību. Turklāt dalībvalstīm ikgadējā aptaujas anketā jāziņo Komisijai, kā tās vērtē DAS ietekmi (tostarp jāsniedz statistika par informācijas apmaiņu un citiem darbības aspektiem). Komisija uzrauga informācijas apmaiņu dalībvalstu starpā, pamatojoties uz ikgadējo

²² Padomes Direktīva (ES) 2016/2258, ar ko groza Direktīvu 2011/16/ES attiecībā uz nodokļu iestāžu piekļuvi informācijai par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu.

²³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 20. maija Direktīva (ES) 2015/849 par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai. Noteikumi par piekļuvi izklāstīti 13., 30., 31. un 40. pantā.

aptaujas anketu un ikgadēju divpusēju dalībvalstu atgriezenisko saikni. Taču Komisijas veiktā uzraudzība neietver:

- tiešus un efektīvus pasākumus, ar kuriem risināt jautājumus saistībā ar dalībvalstu nosūtīto datu slikto kvalitāti, kā secināts Komisijas 2018. gada DAS novērtējumā²⁴;
- informatīvus apmeklējumus dalībvalstīs nolūkā izvērtēt progresu un noteikt labu praksi. Šādi apmeklējumi dotu iespēju noteikt arī problēmas, ko var risināt, uzlabojot tiesību aktus vai īstenojot *Fiscalis 2020* (sk. [VI pielikums](#)), vai izskatot tās administratīvās sadarbības ekspertu grupās;
- dalībvalstu izstrādāto risku analīzes rīku saņemtās informācijas izvērtēšanai.

38 DAS noteikumi²⁵ prasa, lai dalībvalstis pārskatus sniedzošajām vienībām piemērotu efektīvas, samērīgas un atturošas sankcijas. Komisija patlaban nevērtē katras dalībvalsts tiesību aktos noteikto sankciju apmēru vai atturošo ietekmi. Komisija nav arī piedāvājusi nekādus standartus salīdzinājumu veikšanai vai atbalstam šajā jomā.

Paraugprakses apmaiņas iespējas nav pilnībā izmantotas, un trūkst pamatnostādņu

39 Direktīvas par administratīvo sadarbību 15. pants uzliek pienākumu Komisijai un dalībvalstīm izvērtēt savu pieredzi administratīvās sadarbības jomā un apmainīties ar to, kā arī skaidri paredz iespēju dalībvalstīm izmantot savu pieredzi un paraugpraksi, lai palīdzētu izstrādāt pamatnostādnes. Lai panāktu vēlamo mērķi, proti, taisnīgu nodokļu uzlikšanu Eiropas Savienībā²⁶, Komisija ir nodrošinājusi, ka dalībvalstīm ir dažādi forumi apzinātās labās prakses apmaiņai starp dalībvalstu nodokļu administrācijām.

40 Komisija dalībvalstīm ir darījusi pieejamus dažādus instrumentus informācijas sagatavošanai un zinātības apmaiņai. Galvenā šāda programma ir *Fiscalis 2020*²⁷, kuras pamatuzdevums ir sniegt IT atbalstu, kas nodrošina informācijas apmaiņu, un finansēt

²⁴ DAS novērtējums, COM(2018) 844 final.

²⁵ DAS 25.a pants.

²⁶ Eiropas Komisija, Komunikācijas ģenerāldirektorāts, “[Vienotā tirgus pilnīgošana — plašākas iespējas cilvēkiem un uzņēmējdarbībai](#)”, 2015.

²⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes [Regula \(ES\) Nr. 1286/2013](#).

paraugprakses un zināšanu apmaiņu darbsemināros, darba vizītēs un projektu grupās. Tās funkcijas un struktūra ir plašāk izklāstītas [VI pielikumā](#).

41 Mēs pārbaudījām *Fiscalis 2020* finansētās darbības ar mērķi uzlabot nodokļu informācijas apmaiņu Eiropas Savienībā. Laikposmā no 2015. līdz 2019. gadam tās ietvēra dalībvalstu piedalīšanos deviņos darbsemināros un piecās darba vizītēs saistībā ar DAS. Laikposmā no 2014. līdz 2018. gadam programma finansēja arī 660 vienlaicīgas pārbaudes tiešās un netiešās nodokļu uzlikšanas jomā (sk. [92. punktu](#)).

42 Dalībvalstis kopumā sniedza pozitīvu atgriezenisko saikni par projektu grupu darbu, kā arī par tehnisko atbalstu un ES personāla pieejamību un atsaucību. Dalībvalstis pozitīvi novērtēja arī Komisijas pamatnostādnes par DAS1 un DAS2 īstenošanu.

43 Taču DAS sarežģītības un pastāvīgo izmaiņu dēļ dalībvalstīm ir arvien sarežģītāk pievērsties visiem diskusiju jautājumiem sanāksmju laikā, jo, neskatoties uz DAS noteikumu paplašināšanu, sanāksmju ilgums nav palielinājies. Komisija nav arī sagatavojusi papildu pamatnostādnes par informācijas izmantošanu (piemēram, par DAS3 un DAS4 paredzēto informācijas apmaiņu un citiem DAS paredzētajiem mehānismiem). Dalībvalstis 2019. gadā izveidoja jaunu *Fiscalis* projekta grupu jautājumos par uzlabotas analītikas izmantošanu, lai vērtētu datu kvalitāti kopējā sistēmā, taču šī iniciatīva vēl nav devusi nekādus rezultātus.

44 Nodokļu iestādes dalībvalstīs, kuras apmeklējām, pauda vēlmi biežāk apmainīties ar labu praksi (projektu grupās, darbsemināros un darba vizītēs) un norādīja uz pamatnostādņu nepieciešamību, it īpaši datu analīzes un izmantošanas jomā.

Dalībvalstis tikai ierobežotā mērā izmanto informāciju, ar kuru apmainās automātiski

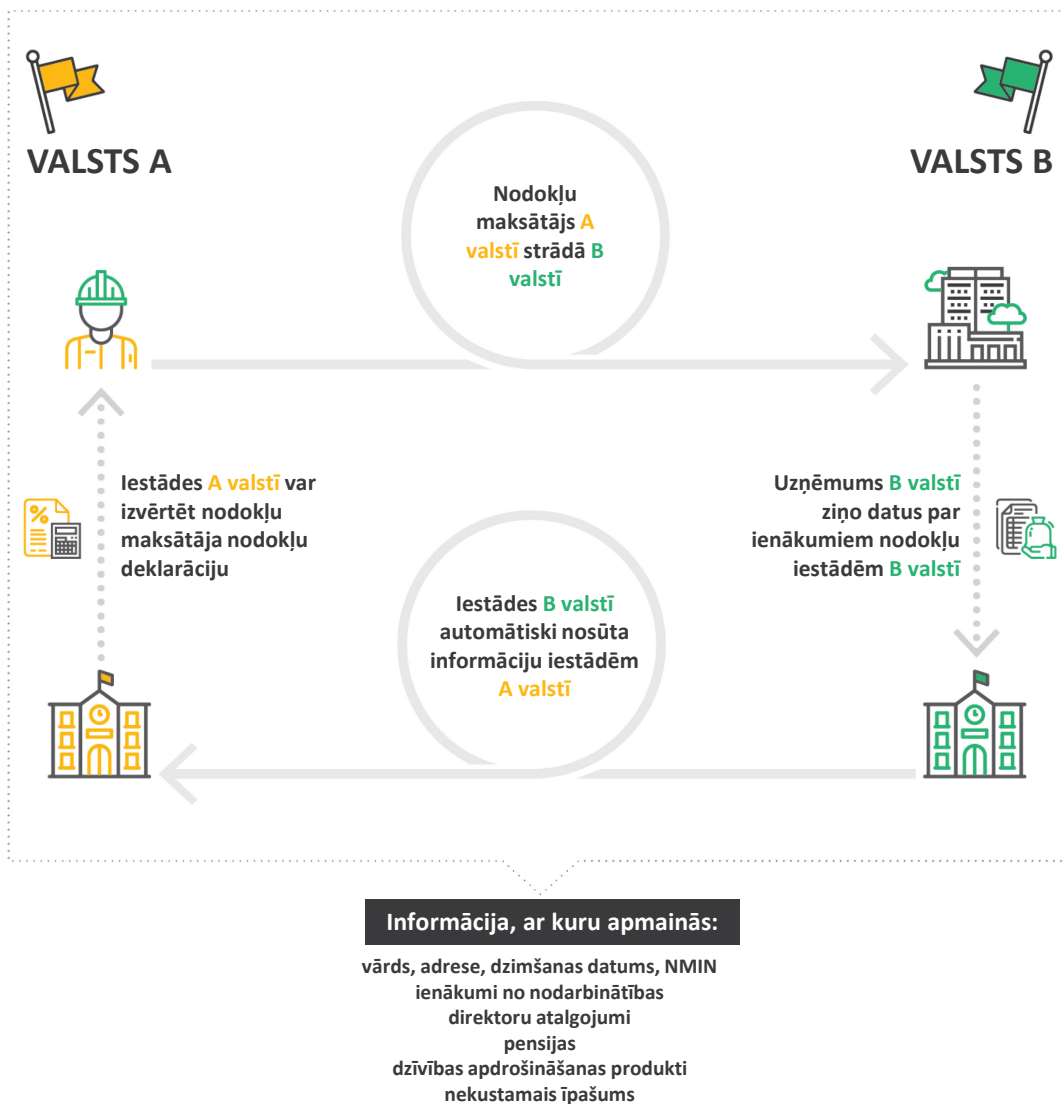
45 Lai nodrošinātu informācijas apmaiņas sistēmas pareizu darbību, datiem, ar ko apmainās dalībvalstis, jābūt precīziem un pilnīgiem un nosūtītiem tad, kad tie var būt visnoderīgākie. Tādēļ piecās apmeklētajās dalībvalstīs mēs vērtējām, kā tika organizēta automātiskā datu nosūtīšana un kā nodokļu iestādes izmantoja saņemto informāciju.

Pastāv nepilnības saistībā ar AIA savlaicīgumu, precizitāti un pilnīgumu
DAS1 dati ne vienmēr ir pilnīgi, un informācijas apmaiņa reizēm ir novēlota

46 Visās apmeklētajās dalībvalstīs DAS1 vajadzībām²⁸ informāciju vāc nodokļu iestādes, izmantojot valsts datubāzes (sk. [3. attēlu](#)), taču netiek vākta informācija par visām ienākumu kategorijām. Informācija tiek iegūta no vietējām datubāzēm (tajās ir personu vārds, uzvārds, adrese, dzimšanas datums, nodokļu maksātāja identifikācijas numurs (NMIN), dati par ienākumiem un ieturētajiem nodokļiem). Pirms nosūtīšanas informācija tiek validēta automātiski atbilstīgi tehniskajām pamatnostādņēm, kas attiecas uz DAS1 ziņošanas procesu. Tikai viena no piecām apmeklētajām dalībvalstīm papildus automātiskajai validēšanai veica datu kvalitātes pārbaudes (datu pilnīgums, precizitāte un savlaicīgums); taču tās bija tikai ierobežotas datu izlases manuālas pārbaudes un netika īstenotas kā sistemātisks process.

²⁸ Ienākumi no nodarbinātības, direktoru atalgojumi, dzīvības apdrošināšanas produkti, pensijas, īpašumtiesības un ienākumi no nekustamā īpašuma (sk. Padomes Direktīvas 2011/16/ES 8. panta 1. punktu).

3. attēls. Procesa plūsma DAS1 informācijas apmaiņai

Avots: ERP.

47 Viena no problēmām saistībā ar datu pilnīgumu saskaņā ar DAS1 ir tā, ka dalībvalstis informāciju, ko tās nosūta, reti saista ar nodokļu maksātāja dzīvesvietas valsts NMIN. Trīs gadu laikā no 2015. līdz 2017. gadam tikai 2 % nodokļu maksātāju, uz kuriem attiecas AIA, tika saistīti ar saņēmējas valsts piešķirto NMIN²⁹. Dalībvalstis izmanto citus datus (vārdu, adresi, dzimšanas datumu u. c.), lai meklētu datu atbilstības ar saviem nodokļu maksātājiem rezidentiem (sk. 59. punktu). Taču NMIN ir unikāls katram nodokļu maksātājam, un tā piešķiršanai būtu jāuzlabo dalībvalstu spējas noteikt attiecīgos nodokļu maksātājus un pareizi izvērtēt saistītos nodokļus. Jautājumu

²⁹ Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei, COM(2018) 844 final.

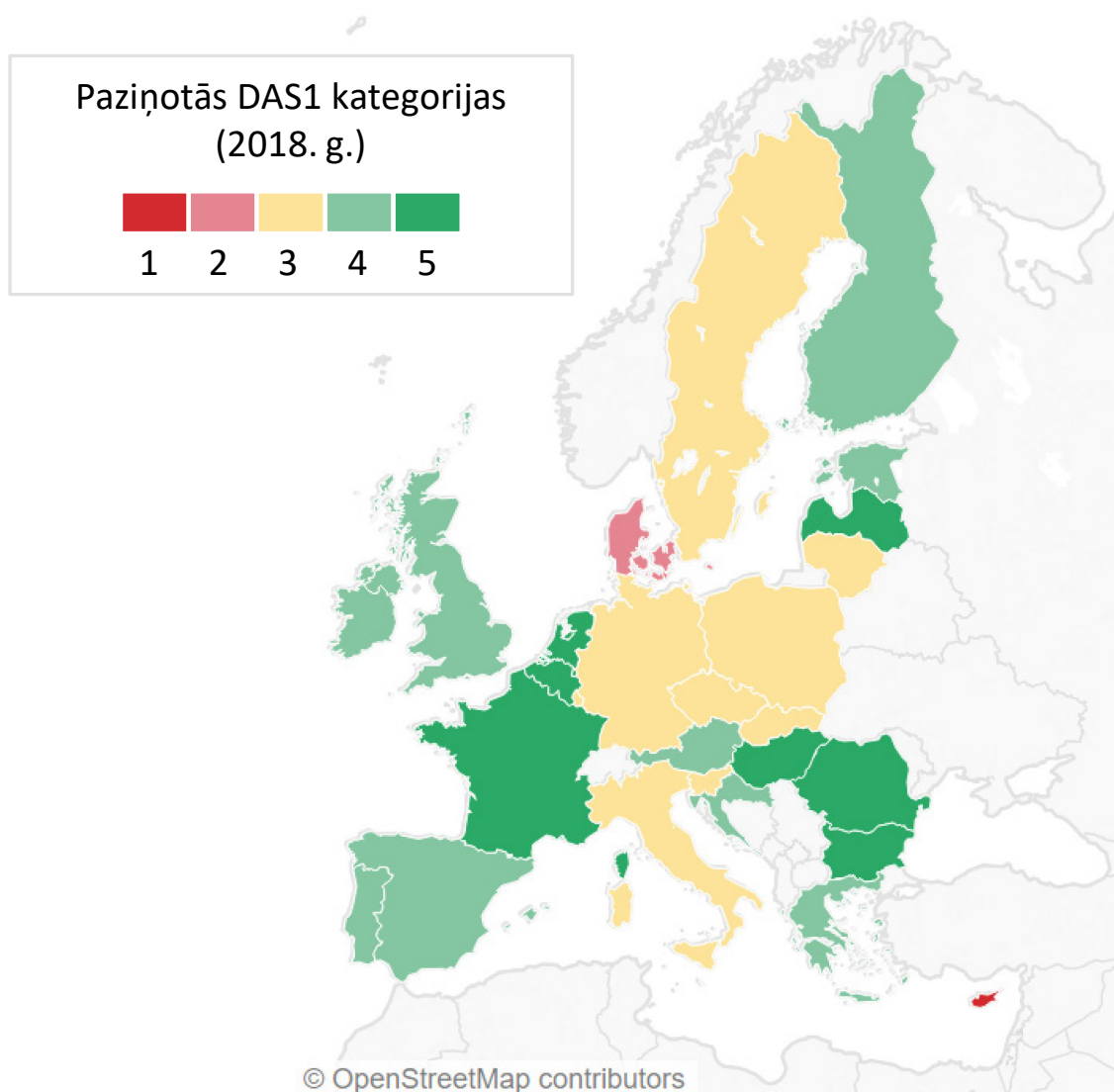
par NMIN obligātu paziņošanu DAS1 datu vākšanas nolūkā Komisija risināja priekšlikumā par DAS grozīšanu³⁰.

48 Datu pilnīgumu ietekmē tas, ka saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem par AIA, dalībvalstīm nav obligāta pienākuma vākt informāciju par visām DAS1 ienākumu kategorijām, — tām jāvāc tikai informācija, “kas ir pieejama”³¹. Lielākā daļa nodokļu iestāžu iebilda pret visu informācijas kategoriju ziņošanu. Pat tās dažas nodokļu iestādes, kuras teorētiski piekrita priekšlikumam, norādīja, ka tā īstenošana praksē radītu ļoti daudz papildu darba. Tādējādi tikai dažas dalībvalstis vāc un ziņo visas piecas DAS1 informācijas kategorijas (sk. [4. attēlu](#)).

³⁰ Komisijas priekšlikums direktīvai, ar ko groza DAS, COM(2020) 314 final.

³¹ Padomes Direktīvas 2011/16/EK 8. panta 2. punkts.

4. attēls. 2018. gadā ziņoto DAS1 ienākumu kategoriju skaits

Avots: ERP, pamatojoties uz Komisijas statistiku³².

49 Kādas konkrētas datu kategorijas neziņošana reizēm tiek skaidrota ar apgrūtinātu piekļuvi informācijai, piemēram, ienākumi no nekustamā īpašuma parasti tiek uzskaitīti atsevišķos vietējos reģistros, kuros nodokļu iestādes tos nevar viegli atrast. Datu neziņošana var tikt skaidrota arī, pamatojoties uz īpašu nodokļu režīmu (piemēram, dalībvalstis, kuras nepiemēro nodokļus dzīvības apdrošināšanas produktiem, neglabā attiecīgo informāciju pieejamā veidā savos nodokļu reģistros). Var būt arī tāda situācija, ka dalībvalsts neglabā atsevišķus vai īpašus reģistrus, piemēram, ienākumu no nodarbinātības un direktoru atalgojumu gadījumā.

³² Kartes pamatā izmantoti [©OpenStreetMap contributors](#) materiāli, kas licencēti saskaņā ar [Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0 license \(CC BY-SA\)](#).

50 Dalībvalstīm ir jāapmainās ar DAS1 informāciju sešu mēnešu laikā pēc tā nodokļu gada beigām, kurā informācija kļuva pieejama. Lai gan dalībvalstis parasti ievēro tiesību aktos noteiktos termiņus, kopš DAS1 stāšanās spēkā informācijas apmaiņa ir notikusi vidēji divpadsmit mēnešus pēc attiecīgā nodokļu gada beigām³³.

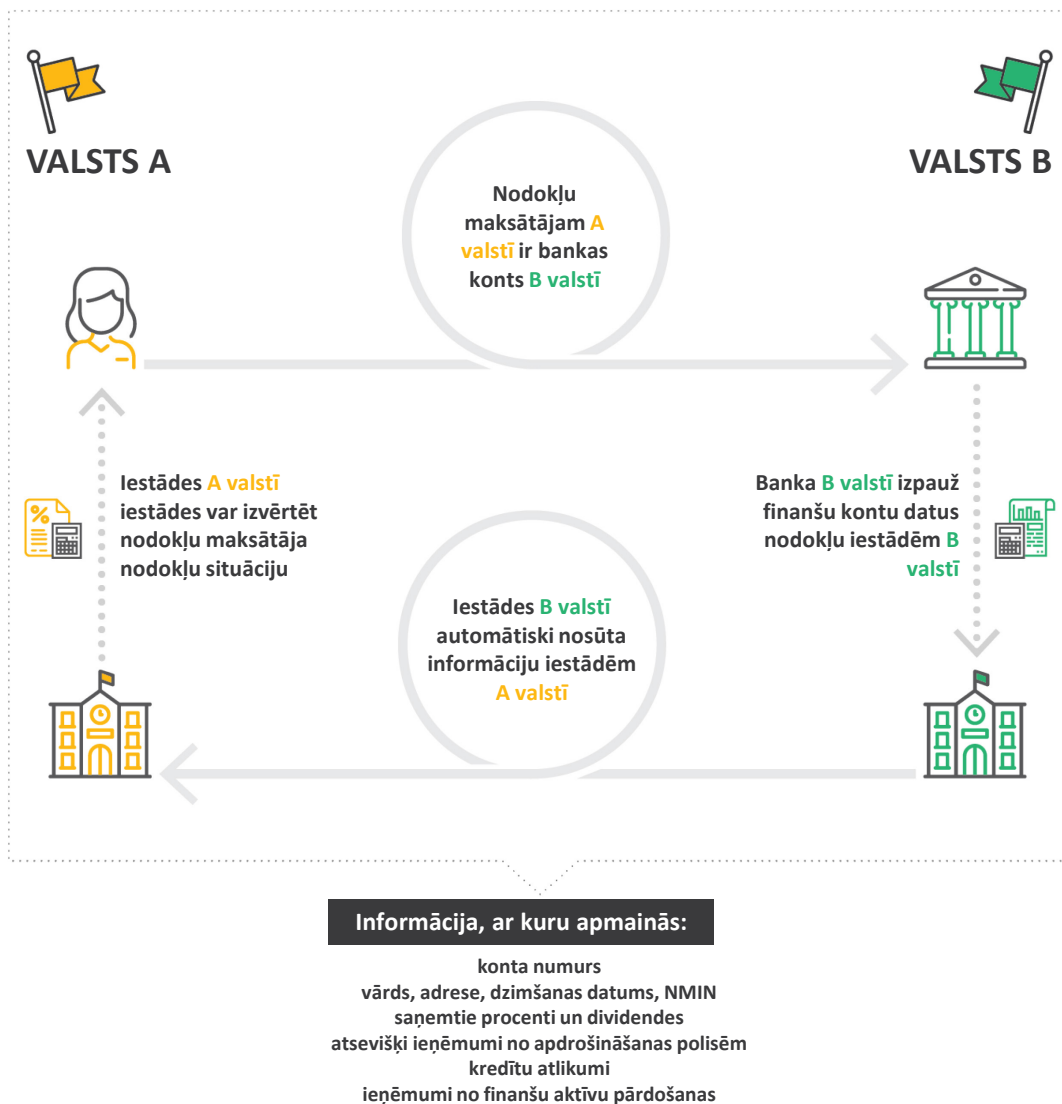
DAS2 informācijas apmaiņa parasti ir savlaicīga, taču datu kvalitāte un pilnīgums joprojām nepietiekami

51 Datu vākšanas process saskaņā ar DAS2 nedaudz atšķiras no DAS1 (sk. [5. attēlu](#)). Ziņotājas iestādes izmanto īpašas tīmekļa vietnes standarta pārskatu iesniegšanai³⁴.

³³ Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei, COM(2018) 844 final.

³⁴ Tie ietver informāciju, kas noteikta 8. panta 3.a punktā Padomes Direktīvā 2011/16/ES, kas grozīta ar [Padomes Direktīvu 2014/107/ES](#).

5. attēls. Procesa plūsma DAS2 informācijas apmaiņai

Avots: Eiropas Revīzijas palāta.

52 Tikai vienā no apmeklētajām dalībvalstīm nodokļu iestādes veica finanšu iestāžu iesniegto datu kvalitātes pārbaudes. Taču visās apmeklētajās dalībvalstīs mēs konstatējām problēmas, kas varētu ietekmēt DAS2 datu pilnīgumu. Trijās no šīm dalībvalstīm netika īstenotas īpašas procedūras finanšu iestāžu revidēšanai attiecībā uz nosūtīto datu kvalitāti un pilnīgumu. Četrās dalībvalstīs nebija finanšu iestāžu, uz kurām attiecās DAS2 ziņošanas prasība, reģistra, kas tām palīdzētu pārbaudīt, vai ir iesniegti visi pārskati.

53 Visās piecās dalībvalstīs attiecībā uz DAS2 ziņošanas pienākumiem tika izmantota sankciju sistēma, taču līdz apmeklējumam sankcijas nebija piemērojusi vēl neviena dalībvalsts. Lai piemērotu sankcijas, jābūt skaidrām datu pārbaudes procedūrām un

regulāri jāveic revīzija iestādēs, kas sniedz ziņojumus. Turklāt pastāv risks, ka sankcijas nav pietiekami stingras, lai tām būtu atturoša ietekme.

54 Mēs konstatējam arī vairākas problēmas saistībā ar DAS2 datu kvalitāti, it īpaši saistībā ar neziņošanu par citu valstu piešķirto NMIN. Finanšu iestādēm ir tiesību aktos paredzēts pienākums reģistrēt un ziņot kontu turētāju NMIN, pat ja tos piešķirušas citas dalībvalstis. Taču no visiem datiem, ar ko apmainījās dalībvalstis, tikai 70 % kontu, kuru turētājas ir fiziskas personas, bija saistīti ar NMIN un tikai 73 % kontu, kuru turētājas ir juridiskas personas³⁵, bija saistīti ar uzņēmuma reģistrācijas numuru.

55 Vēl viena datu kvalitātes problēma ir kontu datu dublēšanās vairāku faktisko īpašnieku gadījumā. Turklāt pašreizējais ziņošanas formāts neļauj identificēt vairāku īpašnieku kontus. Tādēļ nodokļu iestādes visu summu attiecina uz vairākiem īpašniekiem, kas rada kontu datu dublēšanos.

56 DAS 14. panta 2. punkts uzliek pienākumu dalībvalstīm reizi gadā sniegt divpusēju atgriezenisko saikni par AIA informāciju, ko tās saņem. Taču praksē vienīgā reizi gadā sniegtā atgriezeniskā saikne ir saistīta ar ārvalstu un vietējo datu atbilstības rādītājiem (sk. 59. punktu). Tiek sniegta ļoti ierobežota atgriezeniskā saikne par datu kvalitāti, pilnīgumu un savlaicīgumu, turklāt par citiem kvantitatīviem vai kvalitatīviem aspektiem to nav vispār.

Dalībvalstis saņem ievērojamu informācijas apjomu, taču tā lielākoties netiek pietiekami izmantota

Atbilstību meklēšanas efektivitāte dalībvalstīs būtiski atšķiras, un neatbilstoša informācija netiek izmantota

57 Katru gadu dalībvalstis apmainās ar vairākiem miljoniem atsevišķu datu vienību. Lai izmantotu datus nodokļu uzlikšanas nolūkā, dalībvalstīm tie jāsalīdzina ar savu nodokļu maksātāju datiem un jāidentificē dati, kas ir būtiski. Atbilstību meklēšanas sistēmu uzdevums ir identificēt pēc iespējas vairāk nodokļu maksātāju, lai nodrošinātu pēc iespējas augstāku nodokļu saistību izpildes līmeni.

58 Mēs pārbaudījām, kā piecas dalībvalstis izmantoja savas IT sistēmas un atbilstību meklēšanas procesus, lai atrastu attiecīgos nodokļu maksātājus un iekasētu vajadzīgos nodokļus.

³⁵ Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei, COM(2018) 844 final.

59 Tās izmantoja vairākas automatizētas vai daļēji automatizētas IT programmas, lai meklētu ienākošās DAS1 un DAS2 informācijas un nodokļu maksātāju rezidentu datu atbilstības. Ja saņemtajiem datiem atbilstības nav, tos attiecīgo nodokļu aprēķinam izmantot nevar. Šo sistēmu efektivitāte ir atkarīga no to elastības un savienojamības ar vietējām nodokļu datubāzēm, kā arī no saņemtās informācijas kvalitātes. Divās dalībvalstīs datu atbilstība tika meklēta arī manuāli.

60 Automatizētā atbilstību meklēšanā parasti tiek izmantoti meklēšanas parametri, kas veido algoritmus, pamatojoties uz lauku kombinācijām (vārds, adrese un dzimšanas datums ir izplatītākie lauki DAS1 informācijai, savukārt DAS2 meklēšana ir vairāk vērsta uz NMIN atbilstībām). Trijās no apmeklētajām dalībvalstīm sistēmas nodrošināja arī aptuvenas atbilstības (tika meklēti līdzīgi saņemtie dati, piemēram, līdzīgi vārdi vai adreses). Daļēji automatizēta atbilstību meklēšana apvieno manuālu meklēšanu un vienkāršākus meklēšanas parametrus (piemēram, tikai adresi) vai salīdzināšanu ar citām ārējām datubāzēm.

61 Atbilstību rādītāji būtiski atšķiras gan dalībvalstu starpā, gan arī informācijas kategoriju starpā. Iemesls tam, ka netiek atrastas atbilstības, var būt neefektīvi atbilstību meklēšanas procesi, nepareizi vai nepilnīgi saņemtie dati vai nodokļu maksātāja datu trūkums saņēmējā dalībvalstī. Sniedzot atgriezenisko saikni (sk. 56. punktu), apmeklētās dalībvalstis patlaban nedz risina iemeslus zemajiem atbilstību rādītājiem, nedz arī min kādas īpašas problēmas.

62 Piecās apmeklētajās dalībvalstīs kopējie atbilstību rādītāji bija no 68–99 % DAS1 meklējumiem un 70–95 % DAS2 meklējumiem (viena dalībvalsts vēl nebija izvērtējusi savus 2016. gada DAS2 datus). Augstākie rādītāji korelēja ar ievērojamu apjomu atbilstību meklēšanu manuāli, savukārt divas dalībvalstis bija ieguvušas ļoti labus rezultātus, izmantojot tikai automatizētu vai daļēji automatizētu atbilstību meklēšanu.

63 Šie atbilstību rādītāji parāda, ka liela daļa informācijas netiek izmantota, jo netiek meklēta atbilstība attiecīgajiem nodokļu maksātājiem, turklāt neviena no apmeklētajām dalībvalstīm patlaban neveic datu neatbilstības papildu pārbaudes. Tā kā neatbilstošie dati netiek izmantoti, veidojas nodokļu ieņēmumu iztrūkums.

DAS1 un DAS2 informācija netiek pienācīgi izmantota

64 Mēs vērtējam, kā piecas apmeklētās dalībvalstis izmantoja saņemto DAS1 un DAS2 informāciju. Vienā dalībvalstī izcēla konkrētus datu laukus nodokļu deklarācijās, taču summas netika iepriekš norādītas. Citā valstī nodokļu maksātāji tika informēti, ka

informācija ir pieejama un ka tiem jāaizpilda attiecīgie lauki. Abās dalībvalstīs mūs informēja, ka to stratēģijai bija atturoša ietekme uz ienākumu nedeklarēšanu un tā uzlaboja nodokļu maksātāju atbilstību noteiktajām prasībām. Pārējās trijās dalībvalstīs iepriekš aizpildītas nodokļu deklarācijas netika piedāvātas.

65 Būtisks priekšnosacījums datu efektīvai izmantošanai ir veikt saņemto datu riska analīzi. *Fiscalis* projekta grupa 2015.–2016. gadā sagatavoja pamatnostādnes dalībvalstīm par datu atbilstību meklēšanu un analīzi. Pamatnostādņu galvenais mērķis bija sniegt atbalstu dalībvalstīm risku pārvaldības stratēģiju izstrādē vai arī pieskaņot esošās stratēģijas jaunajām obligātajām AIA prasībām. Pamatnostādnēs noteikti kopīgie riski un ierosināti galvenie risku rādītāji un konkrētas pieejas augsta riska nodokļu maksātāju atlasei.

66 Tikai divas no piecām dalībvalstīm veica strukturētu saņemto datu riska analīzi, un viena valsts izmantoja tikai nestandarta procedūras reģionālā vai vietējā līmenī. Pārējās divas dalībvalstis vēl nebija veikušas riska analīzi DAS1 un DAS2 datiem, kurus tās saņēma par 2015.–2018. gadu.

67 Vienā no apmeklētajām dalībvalstīm lielu papildu aprēķināto nodokļu apjomu bija nodrošinājusi plaša kampaņa, kas bija vērsta uz augsta riska nodokļu maksātājiem, kuri tika atlasīti, veicot centralizētu risku analīzi. Citā dalībvalstī brīvprātīgas informācijas atklāšanas kampaņas saistībā ar ārvalstīs gūtiem ienākumiem 2015. un 2017. gadā (DAS1 un DAS2), neparedzot soda naudu par novēlotiem maksājumiem, nodrošināja to, ka ievērojams skaits nodokļu maksātāju brīvprātīgi sniedza informāciju, kā arī tika iegūti ievērojami papildu nodokļu ieņēmumi. Tajā pašā dalībvalstī cita kampaņa, kas ietvēra vēstuļu nosūtīšanu izraudzītiem nodokļu maksātājiem par DAS2 informāciju, kura saņemta par 2015. un 2017. gadu, nebija tik veiksmīga zemā atsaučības līmeņa dēļ. Trešā dalībvalsts bija izmantojusi DAS informāciju sporādiski vairākās secīgās kampaņās, taču rezultāti bija neviennozīmīgi.

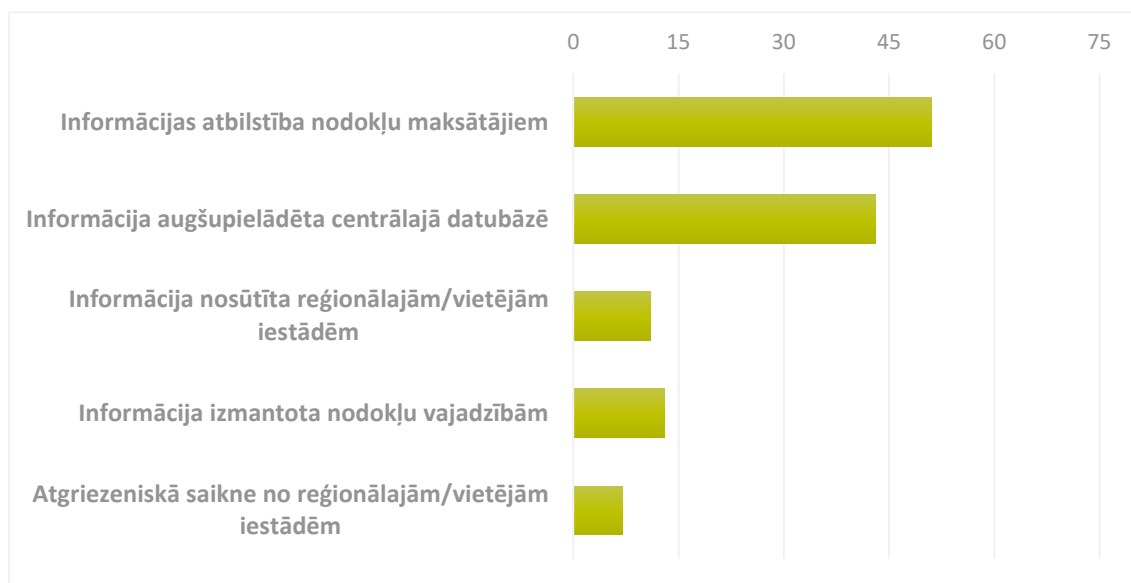
Informācija kopumā par maz izmantota

68 Apmeklētajās dalībvalstīs mēs izveidojām izlasi, kurā iekļāvām 150 informācijas vienības, kas tika saņemtas 2016. gadā (75 informācijas vienības atbilstīgi DAS1 un 75 — atbilstīgi DAS2), lai noteiktu, kā nodokļu iestādes bija izmantojušas informāciju. Mēs konstatējam, ka, lai gan informācija 105 revidētajos gadījumos bija saskaņota un augšupielādēta nodokļu iestādes datubāzēs, 60 gadījumos tā nebija ņemta vērā (piemēram, bez riska analīzes / pamatojuma) un tikai 45 gadījumos bija veiktas turpmākas ar nodokļiem saistītas darbības.

69 DAS1 informācija (sk. 6. attēlu):

- 51 vienībai tika atrasta atbilstība ar nodokļu maksātājiem valstu datubāzēs; 24 informācijas vienībām atbilstību nebija, un tās arī netika tālāk analizētas;
- no 51 atbilstošas vienības 40 vienības tika augšupielādētas centrālajās datubāzēs, taču nebija pieejama informācija par to, kā tās pēc tam tika izmantotas; 11 informācijas vienības tika nosūtītas reģionālajām vai vietējām nodokļu iestādēm turpmāku darbību veikšanai;
- ieguvām pierādījumus, ka 13 informācijas vienības tika izmantotas, lai pārskatītu nodokļu deklarācijas un aprēķinātu papildu nodokļus vai lai veiktu nodokļu revīzijas; vietējās nodokļu iestādes sniedza atgriezenisko saikni tikai septiņos gadījumos.

6. attēls. Dalībvalstīs atlasīto 75 DAS1 datu vienību izmantošana

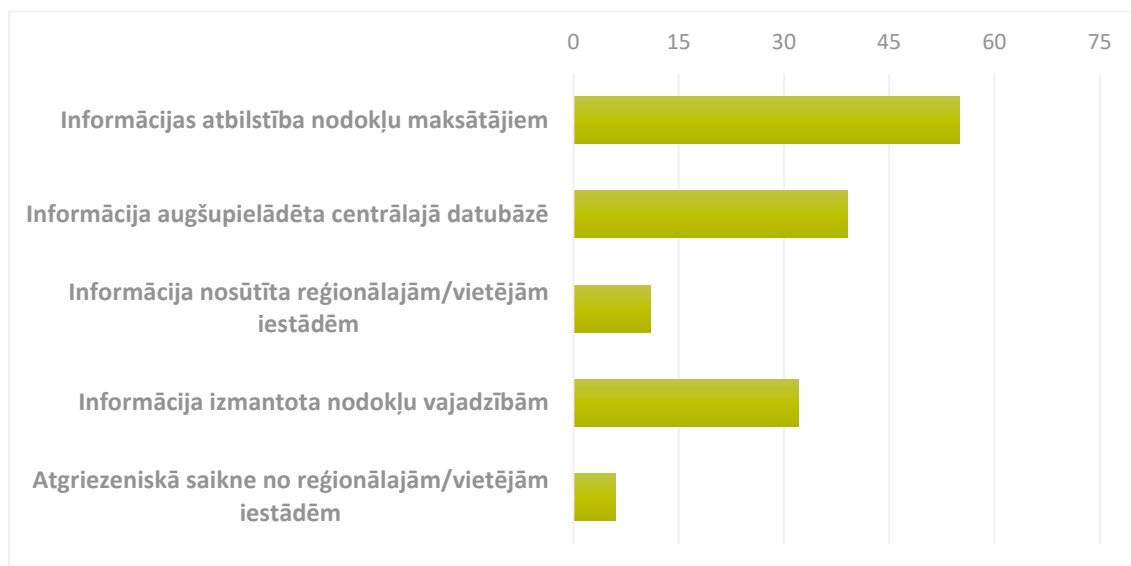
Avots: ERP.

70 DAS2 informācija (sk. 7. attēlu):

- 55 vienībām tika atrasta atbilstība ar nodokļu maksātājiem valstu datubāzēs; 20 informācijas vienībām atbilstību nebija, un tās arī netika tālāk analizētas;
- no 55 atbilstošām vienībām 39 vienības tika augšupielādētas centrālajās datubāzēs, taču nebija pieejama informācija par to, kā tās pēc tam tika izmantotas; 11 informācijas vienības tika nosūtītas reģionālajām vai vietējām nodokļu iestādēm turpmāku darbību veikšanai; piecas vienības vispār netika izmantotas;

- o ieguvām pierādījumus, ka 32 informācijas vienības tika izmantotas, lai iepriekš aizpildītu nodokļu deklarācijas, izvērtētu nodokļu maksātāju saistības un aprēķinātu papildu nodokļus vai lai veiktu nodokļu revīzijas; vietējās nodokļu iestādes sniedza atgriezenisko saikni tikai sešos gadījumos.

7. attēls. Dalībvalstīs atlasīto 75 DAS2 datu vienību izmantošana

Avots: Eiropas Revīzijas palāta.

71 Trūcīgā centrālo un vietējo iestāžu atgriezeniskā saikne par saņemtās informācijas izmantošanu bija problēma visās apmeklētajās dalībvalstīs. Vietējo iestāžu atgriezeniskajai saiknei ir būtiska nozīme, lai izvērtētu informācijas izmantošanas sniegumu un ieguvumus.

Informācija ES DAS3 direktoriņā lielākoties ir pilnīga, taču dalībvalstīs to izmanto reti

Informācijas apmaiņa notiek biežāk, bet atsevišķa informācija joprojām netiek ziņota

72 DAS3³⁶ paplašināja obligāti veicamās AIA tvērumu, lai iekļautu iepriekšējus pārrobežu nodokļu nolēmumus un iepriekšējas vienošanās par cenu noteikšanu. Šīs informācijas apmaiņa notiek, izmantojot centrālo ES direktoriju, ko izveidoja un uztur Komisija. Dalībvalstīm jāveic visas DAS3 informācijas augšupielāde direktoriņā, kur tai

³⁶ Padomes Direktīva (ES) 2015/2376, ar ko groza Direktīvu 2011/16/ES attiecībā uz obligāto automatisko informācijas apmaiņu nodokļu jomā.

var piekļūt visas dalībvalstis, taču saskaņā ar spēkā esošajiem tiesību aktiem Komisijai ir tikai ierobežota piekļuve.

73 Saskaņā ar DAS³⁷ no AIA darbības jomas ir skaidri izslēgti iepriekšēji pārrobežu nolēmumi, ja tie skar un aptver tikai fizisko personu nodokļu jautājumus. Šā noteikuma ietekme ir tāda, ka prasības par obligāto un automātisko informācijas apmaiņu netiek attiecinātas uz nolēmumiem, kas pieņemti attiecībā uz privātpersonām ar lielu neto aktīvu vērtību.

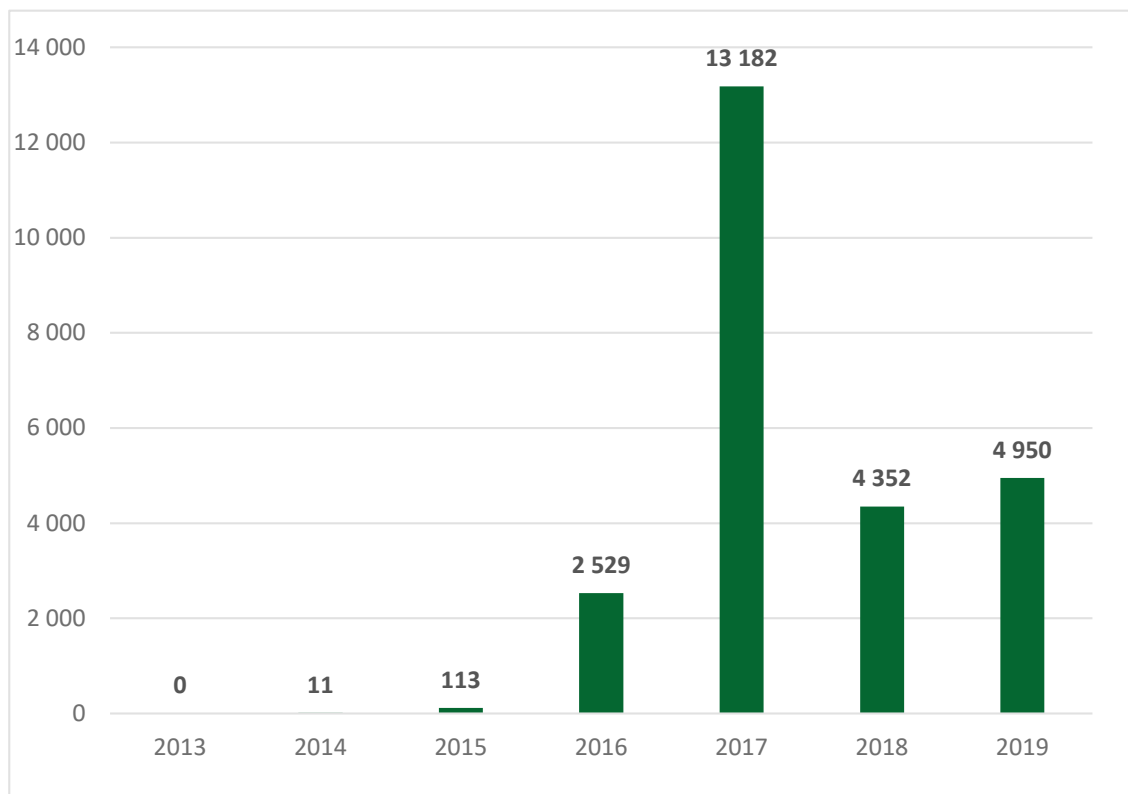
74 Eiropas Parlaments 2019. gada rezolūcijā³⁸ pauda bažas par šo nodokļu likumdošanas nepilnību. Parlaments norādīja uz problēmu, kas rodas, kad privātpersonas ar lielu un īpaši lielu neto aktīvu vērtību novirza savus ienākumus cauri vairākām nodokļu jurisdikcijām, iegūstot neziņojamus pārrobežu nolēmumus un izvairoties maksāt savu taisnīgo nodokļu daļu.

75 Līdz 2016. gadam dalībvalstis gandrīz neapmainījās ar informāciju par iepriekšējiem pārrobežu nolēmumiem un vienošanos par cenu noteikšanu. Šādas informācijas apmaiņa bija visintensīvākā 2017. gadā — drīz pēc tam, kad to noteica par obligātu un kad pirmajā paziņotajā datu kopā tika iekļauta informācija par iepriekšējiem nolēmumiem un vienošanos, kas izdoti līdz 2017. gadam (sk. [8. attēlu](#)).

³⁷ 8.a panta 4. punkts Padomes Direktīvā 2011/16/ES, kas grozīta ar [Padomes Direktīvu \(ES\) 2015/2376](#).

³⁸ [Eiropas Parlamenta 2019. gada 26. marta rezolūcija](#) par finanšu noziegumiem, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nodokļu apiešanu (2018/2121(INI)).

8. attēls. DAS3 informācijas apmaiņas apjoms, 2013.–2019. gads

Avots: ERP, pamatojoties uz TAXUD ĢD sniegtajiem datiem.

DAS3 dati parasti ir ļoti izsmeļoši

76 Mēs pārbaudījām, kā dalībvalstu augšupielādē prasīto informāciju direktoriņā un nekonstatējām būtiskas problēmas saistībā ar datubāzes pilnīgumu. Taču datu kvalitāte reizēm bija nepietiekama.

- Dalībvalstis bieži vien nenorādīja atsevišķu nodokļu maksātāju vārdu, kas apgrūtināja datu atbilstību meklēšanu mērķa valstī.
- Saskaņā ar apmeklēto dalībvalstu sniegto informāciju un Komisijas vērtējumu³⁹ par DAS augšupielādēto spriedumu kopsavilkumi reizēm nebija pietiekami detalizēti, lai gūtu pienācīgu izpratni par pamatā esošo informāciju; dalībvalstīm bija sarežģīti noteikt, kad nepieciešams pieprasīt papildu informāciju, un, ja tās to darīja, bija sarežģīti pierādīt, ka informācija bija nepieciešama nodokļu aprēķināšanai.

³⁹ DAS novērtējums, SWD(2019) 327 final.

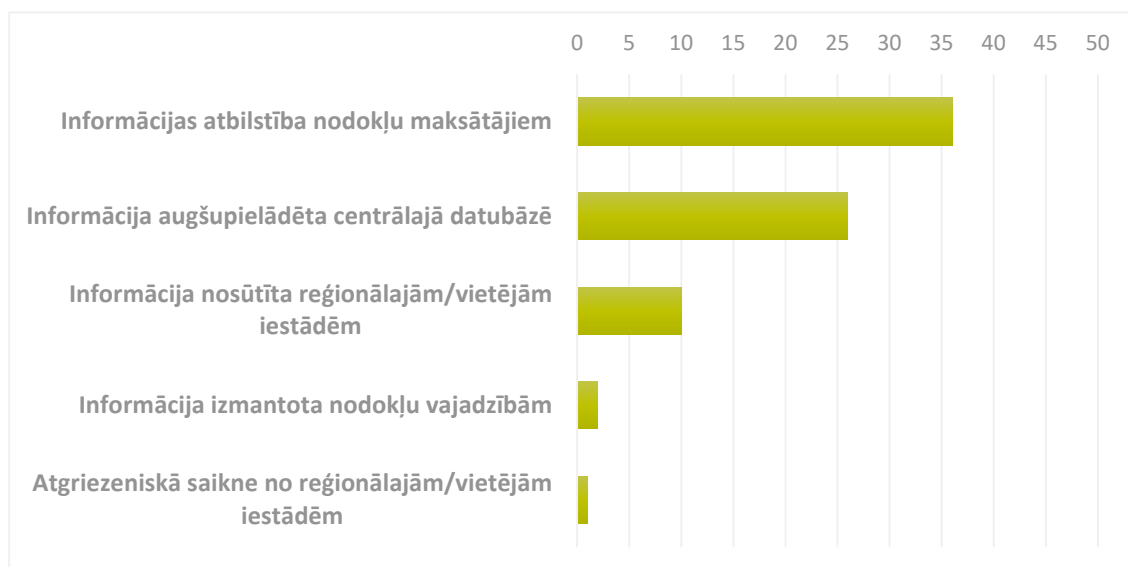
DAS3 informācijas minimāla izmantošana

77 Neviena no dalībvalstīm, ko apmeklējām, sistemātiski neveica centrālajā ES direktorijā pieejamās informācijas riska analīzi. Tomēr viena dalībvalsts bija izvērtējusi DAS3 informāciju, kas bija augšupielādēta 2017. gadā, kā arī bija atlasījusi dažas informācijas vienības padziļinātai izpētei. Lai gan dalībvalsts kopumā spēja atrast informācijas un nodokļu maksātāju atbilstības, tā nebija ieviesusi procedūru informācijas analīzei un izmantošanai turpmākā nodokļu administrēšanā.

78 Katrā apmeklētajā dalībvalstī mēs izveidojām 10 datu vienību izlasi (attiecībā uz 2013.–2018. gadu), lai pārbaudītu, kā dalībvalstis izmantoja direktorijā pieejamo informāciju (sk. [9. attēlu](#)). No 50 izlasēs iekļautajām vienībām tika izmantoti tikai 4 %

- 36 vienībām tika atrastas atbilstības ar nodokļu maksātājiem, savukārt 14 vienībām atbilstību nebija vai arī tās nekādā veidā netika izmantotas;
- no 36 vienībām ar atbilstībām 26 vienības tika augšupielādētas centrālajās valsts datubāzēs, un 10 vienības tika nosūtītas vietējām nodokļu iestādēm;
- tikai divas vienības tika izmantotas turpmākai nodokļu administrēšanai, un vietējā nodokļu iestāde sniedza atgriezenisko saikni tikai vienā gadījumā.

9. attēls. Dalībvalstīs atlasīto 50 DAS3 datu vienību izmantošana

Avots: ERP.

No DAS4 pārskatiem iegūtā informācija tiek izmantota minimāli

79 Ar DAS4⁴⁰ tika ieviesta pārskatu sniegšana par katru valsti (sk. [10. attēlu](#)), proti, prasība lielām starptautiskām uzņēmumu grupām, sākot ar 2016. nodokļu gadu, publicēt būtisku informāciju, tostarp šādu:

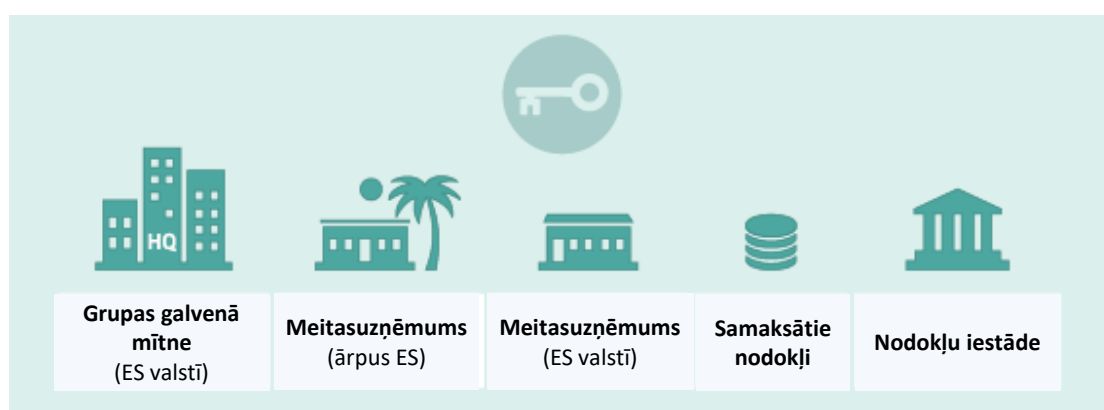
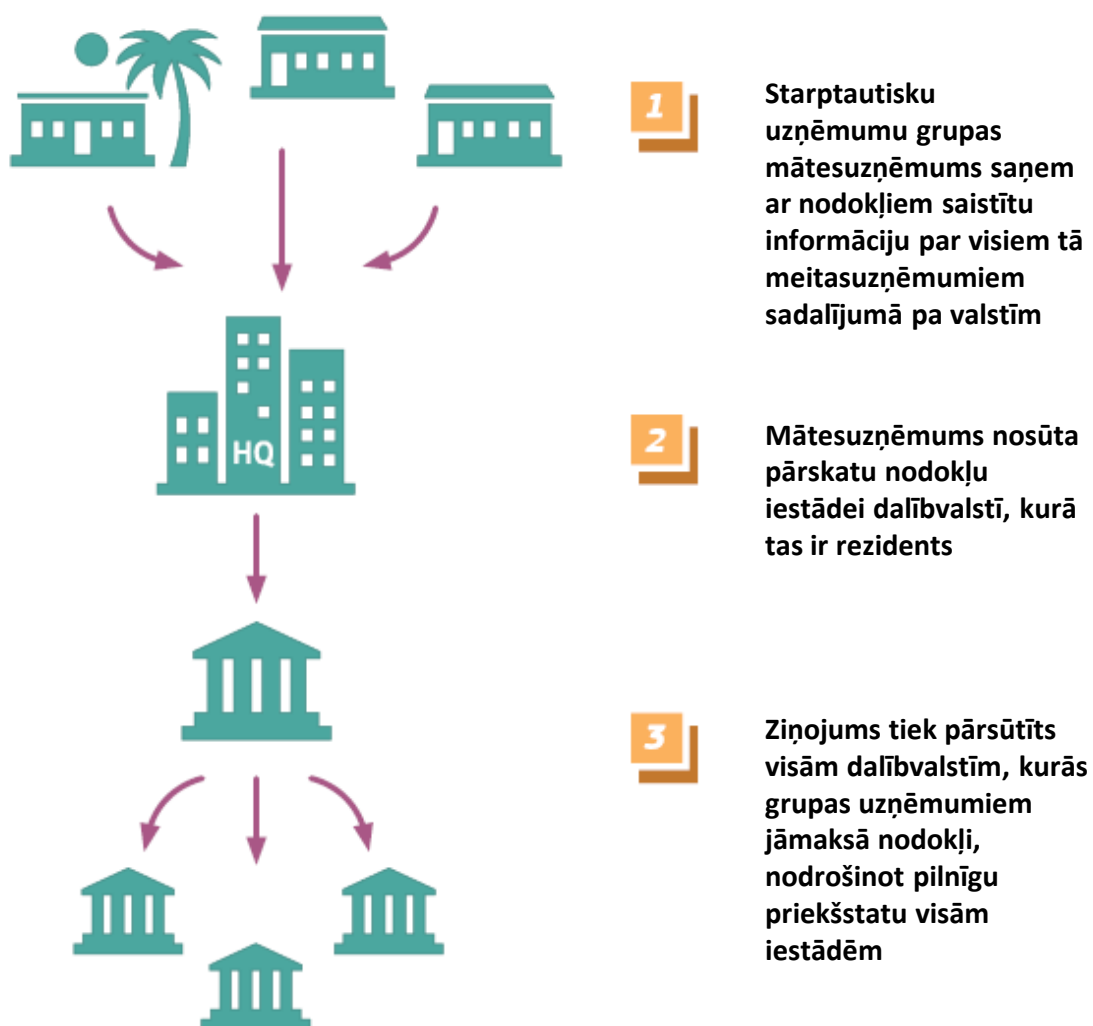
- galvenās ziņas par ienākumiem un aktīviem;
- peļņas gūšanas vieta;
- valsts (ES dalībvalsts vai trešā valsts), kurā tiek maksāti nodokļi;
- darbinieku skaits u. c.

⁴⁰ Padomes Direktīva (ES) 2016/881, ar ko groza Direktīvu 2011/16/ES attiecībā uz obligāto automatisko informācijas apmaiņu nodokļu jomā.

10. attēls. Kā notiek pārskatu sniegšana par katru valsti?

PĀRSKATĪTĀ DIREKTĪVA PAR ADMINISTRATĪVO SADARBĪBU

KĀ NOTIEK PĀRSKATU SNIEGŠANA PAR KATRU VALSTI?

Avots: Eiropas Komisija, TAXUD ĢD.

Dalībvalstis nenodrošina DAS4 informācijas pilnīgumu

80 Dalībvalstīm ir pienākums katru gadu vākt informāciju no DAS4 uzņēmumiem. Dalībvalstis, ko apmeklējām, bija ieviesušas IT sistēmas šā uzdevuma veikšanai, kā arī attiecīgajiem uzņēmumiem bija izdevušas vispārīgas pārskatu sniegšanas pamatnostādnes.

81 Visas piecas dalībvalstis pārskatu sniegšanas pienākumu izpildē paļāvās uz uzņēmumu labo gribu. Nodokļu iestādes nepietiekami pārbaudīja, vai visas iestādes, kurām attiecīgajā gadā bija jāsniedz pārskati, to bija izdarījušas. Turklāt no piecām dalībvalstīm četrās valstīs pārbaudes aprobežojās ar to, ka tika pārbaudīta atbilstība ESAO un Komisijas noteiktajiem tehniskajiem kritērijiem. Tikai vienā dalībvalstī attiecībā uz datiem, ar ko tā apmainījās ar citām dalībvalstīm, tika veikta papildu riska analīze.

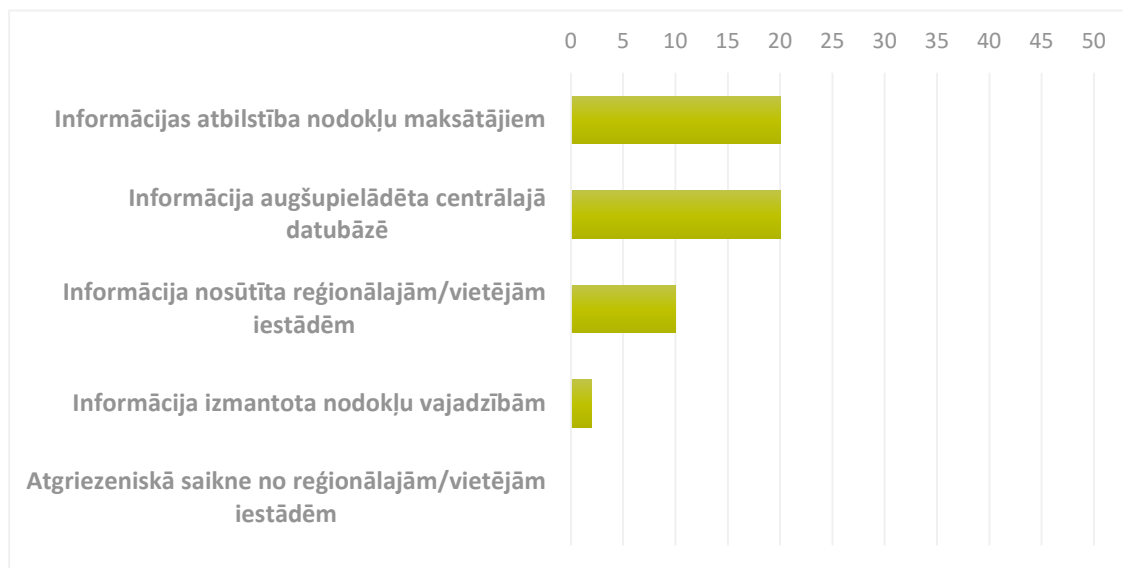
DAS4 informācija lielākoties par maz izmantota

82 Dalībvalstis, ko apmeklējām, ļoti ierobežoti izmantoja saņemto DAS4 informāciju. Tikai vienā dalībvalstī bija izveidota stingra riska analīzes sistēma, kas uzskatāma par ļoti labu praksi šajā jomā. Pēc riska analīzes informācija tika nosūtīta reģionālajām nodokļu speciālistu darba grupām, kas to izmantoja savās nodokļu uzlikšanas procedūrās. Divas no pārējām dalībvalstīm veica datu atbilstību meklēšanu un plāvoja izveidot riska analīzes mehānismu, savukārt pēdējās divas saņemto informāciju nebija izmantojušas.

83 Katrā apmeklētajā dalībvalstī mēs izveidojām desmit pārskatu izlasi par katru valsti (attiecībā uz 2016.–2017. fiskālo gadu), lai pārbaudītu, kā dalībvalstis izmantoja informāciju (sk. [11. attēlu](#)). No 50 atlasītajiem pārskatiem tika izmantoti tikai 4 % —

- 20 pārskatu datiem bija atrastas atbilstības ar nodokļu maksātājiem, savukārt 30 pārskatos iekļautā informācija vispār netika izmantota;
- 20 pārskati ar atbilstībām bija augšupielādēti centrālajās datubāzēs, 10 pārskatiem bija veikta riska analīze, taču būtiski riski netika atklāti;
- tikai divi pārskati bija izmantoti turpmākiem nodokļu uzlikšanas pasākumiem, taču atgriezeniskā saikne par to izmantošanu nebija saņemta.

11. attēls. Dalībvalstīs atlasīto 50 DAS4 informācijas vienību izmantošana

Avots: ERP.

Informācijas apmaiņa pēc pieprasījuma, spontāna informācijas apmaiņa un vienlaicīgas pārbaudes dod labus rezultātus

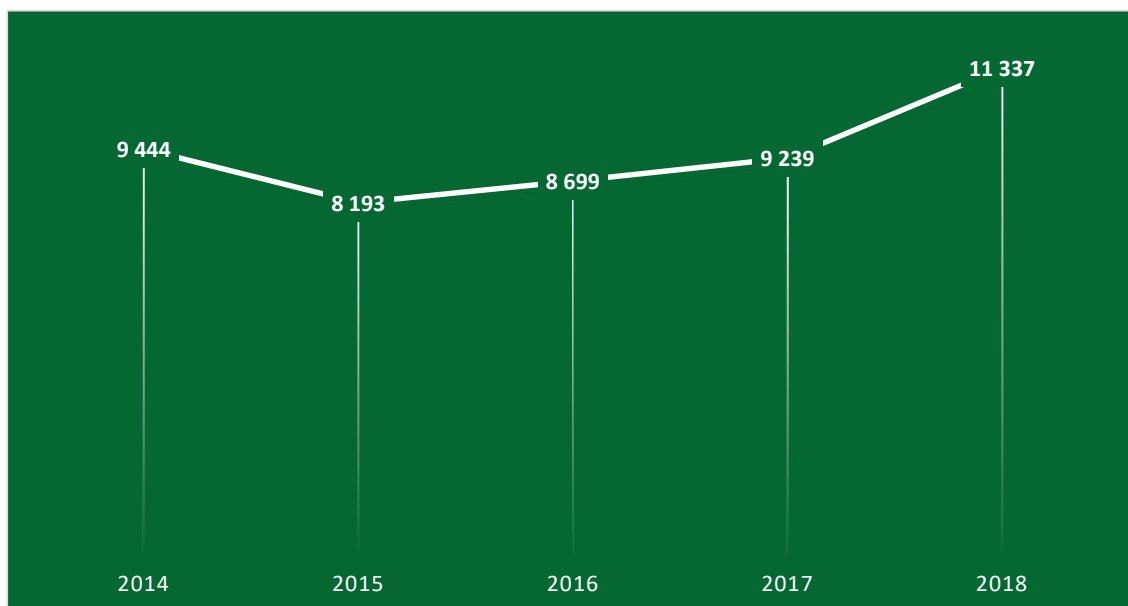
IAPP un SIA tiek īstenota samērā veiksmīgi, neskatoties uz to, ka atbildes ir novēlotas un atgriezeniskā saikne — nepietiekama

84 Visas apmeklētās dalībvalstis bija izveidojušas labi funkcionējošas sistēmas IAPP⁴¹ un SIA⁴². ES IAPP un SIA procesi tiek īstenoti jau vairākus gadus, un to izmantošana ir saskaņota, turklāt katru gadu pastāvīgi palielinās informācijas apmaiņas pēc pieprasījuma apjoms un eksponenciāli pieaug spontānas informācijas apmaiņas biežums (sk. [12. attēlu](#) un [13. attēlu](#)).

⁴¹ DAS 5. pants.

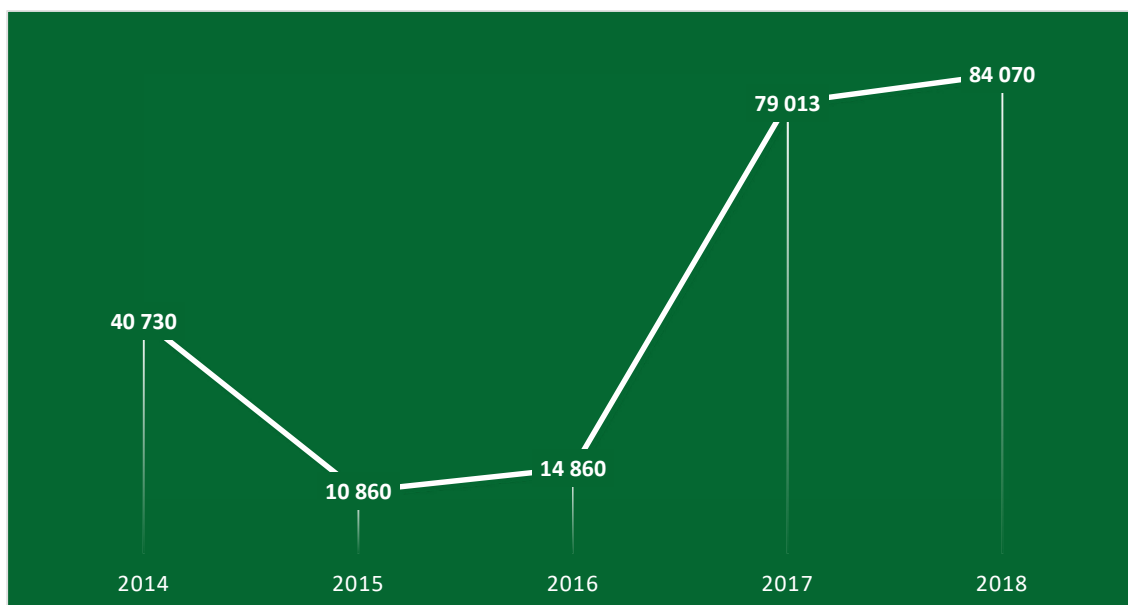
⁴² DAS 9. pants.

12. attēls. IAPP — dalībvalstu informācijas pieprasījumu skaits

Avots: Komisijas statistika — Komiteja administratīvajai sadarbībai nodokļu jomā.

13. attēls. SIA — informācijas apmaiņas gadījumu skaits

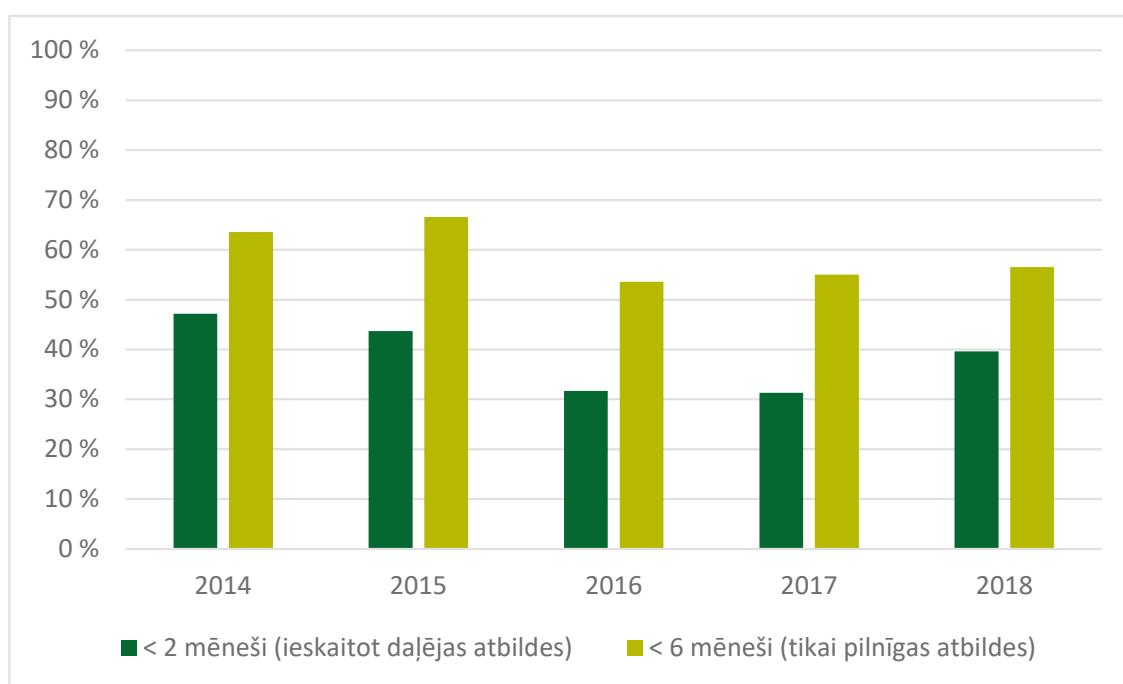
Avots: Komisijas statistika — Komiteja administratīvajai sadarbībai nodokļu jomā.

85 Apmeklētajās dalībvalstīs daļu informācijas pieprasījumu ierosina vietējās vai reģionālās nodokļu iestādes un nosūta valsts nodokļu iestādēm pārbaudei. Arī atbildes vispirms tiek pārbaudītas centralizēti, un nosūtītājam dalībvalstij var tikt pieprasīta papildu informācija. Saņemot informācijas pieprasījumu no citas valsts, centrālās nodokļu iestādes atbild uz to tieši, ja informācija ir pieejama centralizēti. Reģionālās un vietējās nodokļu iestādes tiek pieaicinātas, lai atbildētu uz konkrētiem vai sarežģītiem pieprasījumiem. Spontāna informācijas apmaiņa parasti tiek uzsākta, ja

reģionālā nodokļu iestāde atklāj informāciju, kas ir būtiska nodokļu situācijai citā dalībvalstī.

86 Saskaņā ar Komisijas statistiku par 2014.–2018. gadu vidēji 59 % atbilžu uz informācijas pieprasījumiem tika nosūtīti sešu mēnešu termiņā⁴³ (sk. **14. attēlu**). Veicot revīziju piecās dalībvalstīs, konstatējām, ka kavēšanās parasti radās tad, ja pieprasījumi bija sarežģīti vai nepietiekami skaidri.

14. attēls. Divu un sešu mēnešu laikā saņemto IAPP atbilžu procentuālā daļa

Avots: ERP, pamatojoties uz Komisijas savākto statistiku par 2014.–2018. gadu.

Dalībvalstis sistemātiski apstrādā informāciju, kas saņemta IAPP un SIA procesā

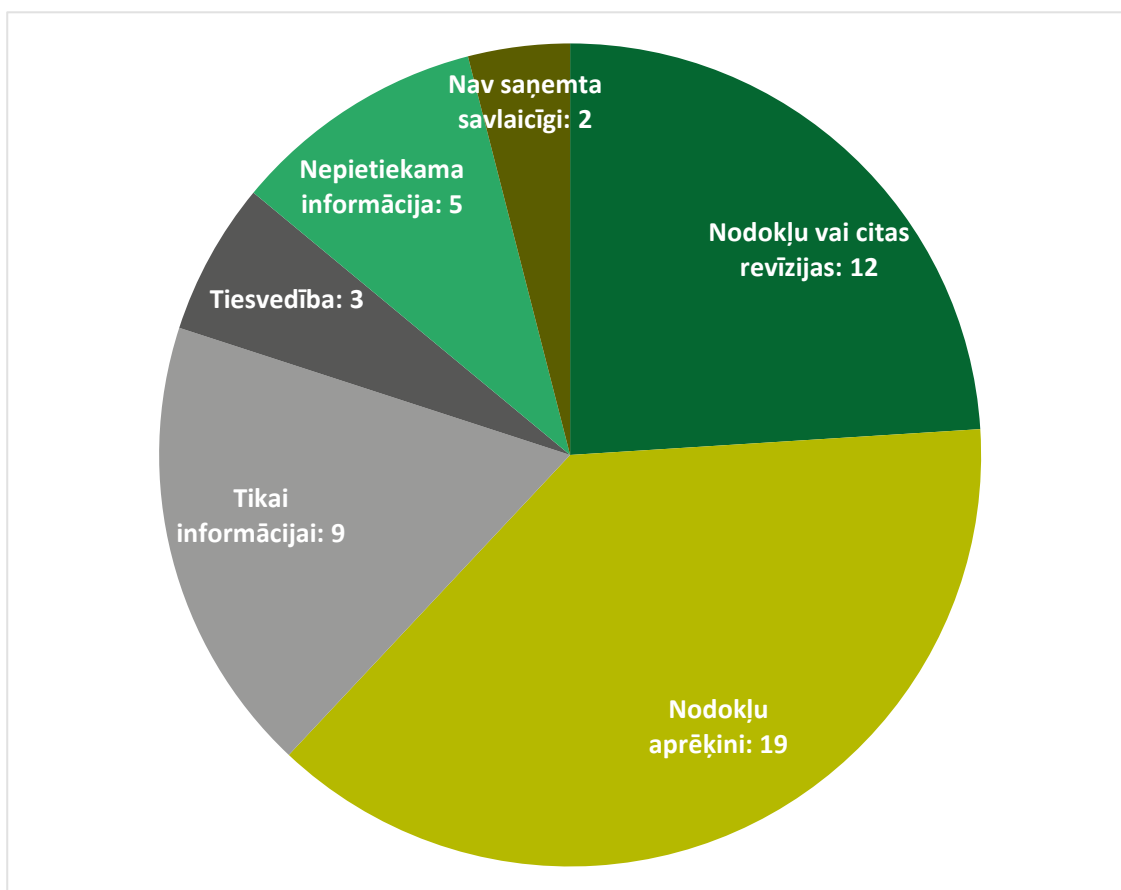
87 Piecas apmeklētās dalībvalstis parasti visus pieprasījumus un atbildes glabāja un izsekoja, izmantojot īpaši šim nolūkam paredzētas IT. Ar nelieliem izņēmumiem sistēmas, ko apskatījām, reģistrēja termiņus, atgriezenisko saikni un nodokļu iestādes informāciju. Tika uzraudzīta termiņu ievērošana, un nodokļu iestādes pēc iespējas centās atbildēt noteiktajos termiņus.

88 Šajās piecās dalībvalstīs mēs pārbaudījām 50 atbildes, kas tika saņemtas no citām dalībvalstīm, atbildot uz IAPP pieprasījumiem. Vairumā gadījumu saņemtā informācija bija būtiska un tika sniegta pietiekami savlaicīgi, lai to varētu izmantot pieprasītājas

⁴³ DAS 7. pants.

nodokļu iestādes, kas to izmantoja dažādiem nolūkiem, piemēram, lai iegūtu trūkstošu informāciju par nodokļu maksātāju, lai veiktu nodokļu revīzijas vai aprēķinus vai lai izmantotu kā pierādījumu tiesvedībā (sk. [15. attēlu](#)).

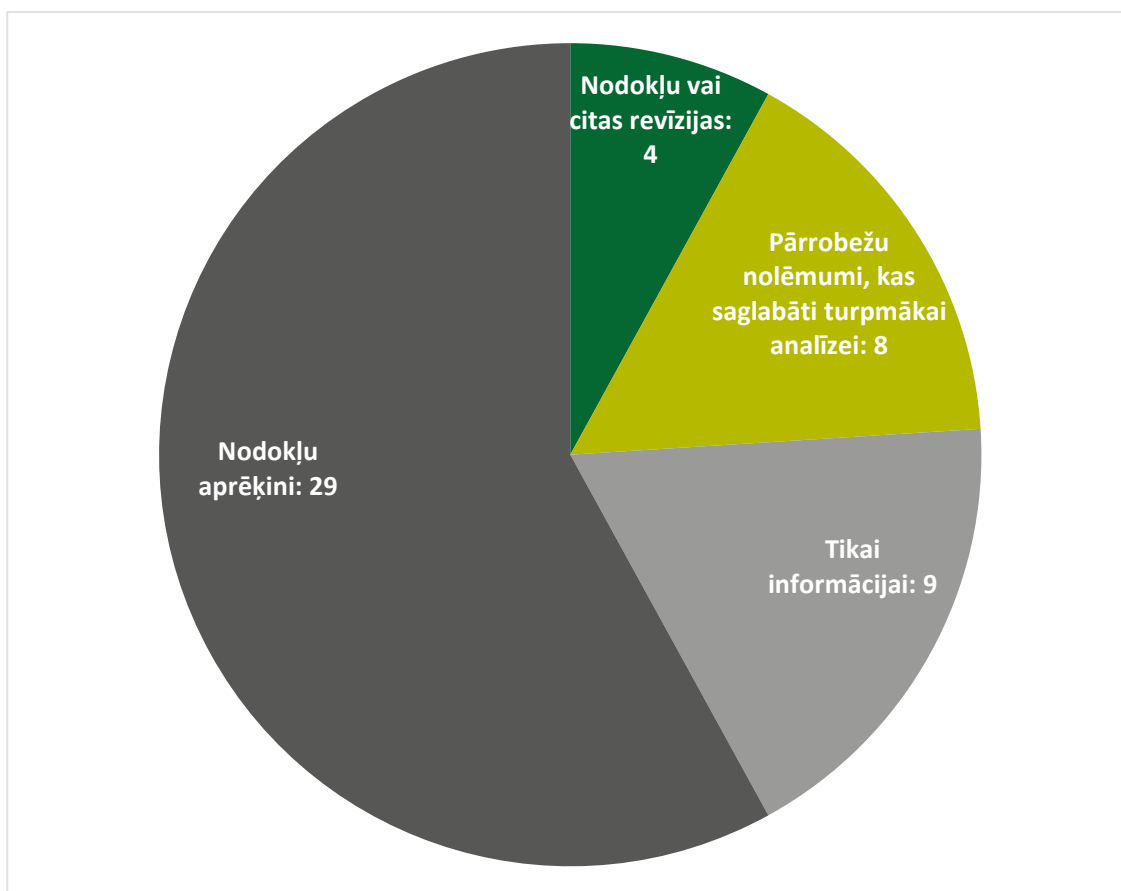
15. attēls. Uz IAPP pieprasījumiem saņemto atbilžu izmantošana piecās dalībvalstīs

Avots: ERP.

89 Mēs pārbaudījām arī 50 spontānas informācijas apmaiņas vienības (sk. [16. attēlu](#)). Mēs secinājām, ka visos gadījumos tika pārbaudīta informācijas lietderība un saņēmējas dalībvalstis to izmantoja.

16. attēls. Spontānas informācijas apmaiņas gaitā iegūtās informācijas izmantošana piecās dalībvalstīs

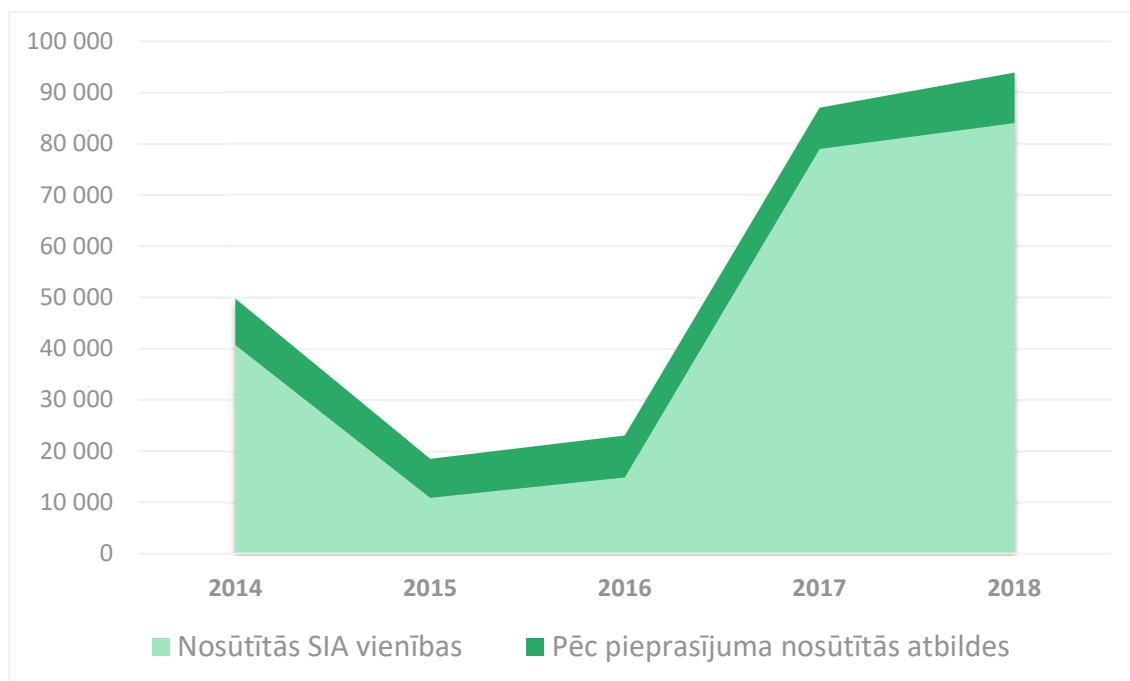
Avots: ERP.

Nemot vērā IAPP un SIA apjomu, atgriezeniskā saikne par informācijas kvalitāti nav pietiekama

90 Atgriezeniskā saikne ir īpaši nepieciešama, lai izvērtētu DAS efektivitāti. Atgriezeniskā saikne ir arī veids, kā sniegt stimulu un paust atzinību nodokļu speciālistiem, kuri informācijas vākšanā ir ieguldījuši lielu darbu. Dalībvalstīs, kuras apmeklējām, nebija izveidota atgriezeniskā saiknes sistēma, lai informētu par jomām, kurās informācija ir visnoderīgākā, un par tās izmantošanas veidiem. Atgriezenisko saikni parasti sniedza tikai reģionālās nodokļu iestādes, ja to pieprasīja nosūtītāja dalībvalsts, turklāt tā ne vienmēr tika sniegta.

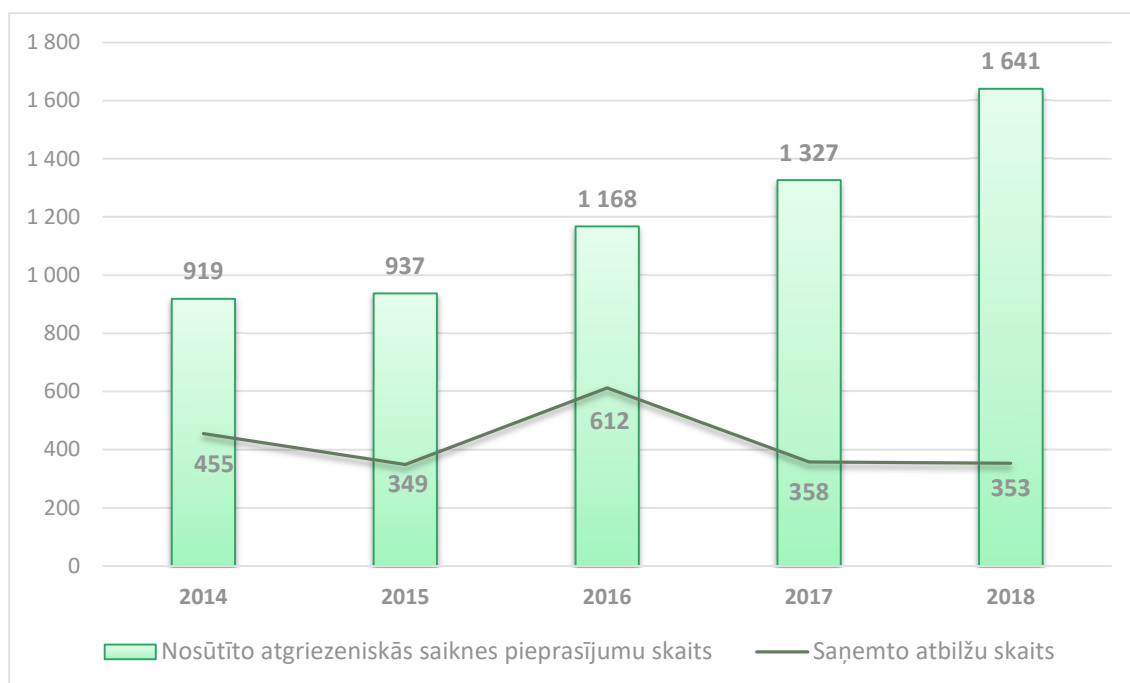
91 Salīdzinājumā ar kopējo informācijas apmaiņas apjomu (IAPP un SIA) dalībvalstis reti prasa atgriezenisko saikni. Tālāk [17. attēlā](#) un [18. attēlā](#) redzamas arvien pieaugošās atšķirības starp atgriezeniskās saiknes pieprasījumiem un atbildēm. Apskatītajā periodā dalībvalstis, kuras nosūtīja informāciju, pieprasīja atgriezenisko saikni tikai 2,2 % gadījumu no visiem informācijas apmaiņas gadījumiem, kas nebija AIA gadījumi.

17. attēls. IAPP atbilžu un spontānas informācijas apmaiņas gadījumu kopējais apjoms, 2014.–2018. gads

Avots: Komisijas statistika — Komiteja administratīvajai sadarbībai nodokļu jomā.

18. attēls. Atgriezeniskās saiknes apjoma izmaiņas

Avots: Komisijas statistika — Komiteja administratīvajai sadarbībai nodokļu jomā.

Vienlaicīgas pārbaudes — efektīvs instruments

92 Vienlaicīgas pārbaudes, ko koordinē divas vai vairākas dalībvalstis par nodokļu maksātājiem “to kopīgās vai papildinošās interesēs”⁴⁴, var būt efektīvākas nekā pārbaudes, ko veic tikai viena dalībvalsts.

93 Laikposmā no 2014. līdz 2018. gadam dalībvalstis uzsāka 660 vienlaicīgas pārbaudes saistībā ar revīzijām tiešās un netiešās nodokļu uzlikšanas vai tiešās nodokļu uzlikšanas un PVN jomā.

94 Mēs pārbaudījām piecas vienlaicīgās pārbaudes, ko uzsāka katra apmeklētā dalībvalsts, un piecas pārbaudes, kurās attiecīgās dalībvalstis bija piedalījušās citā veidā (abos gadījumos pārbaudījām piecas pārbaudes, ja vien to skaits nebija mazāks). Kopumā pārbaudes bija ļoti efektīvas, jo nodrošināja:

- savstarpēji papildinošus nodokļu aprēķinus;
- labas prakses apmaiņu uzņēmējdarbības struktūru izvērtēšanā; kā arī
- krāpšanas shēmu savlaicīgu atklāšanu, pirms tās varēja izvērst vairākās dalībvalstīs.

95 Kopumā vienlaicīgās pārbaudes izrādījās efektīvs instruments. Pat tās dalībvalstis, kuras bija piedalījušās tikai dažās pārbaudēs, tās augsti novērtēja kā instrumentu informācijas, pieredzes un labas prakses apmaiņai.

Lielākoties nav pieejama apmaiņas snieguma izvērtēšanai nepieciešamā informācija

96 Nodokļu iestādēm nepieciešami skaidri aprēķini par nodokļu ieņēmumu zaudējumiem nodokļu apiešanas un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas dēļ, kā arī tām jāveic atbilstīgi korektīvie pasākumi. Mēs vērtējām, kā ES un dalībvalstis vāc informāciju par nenomaksāto nodokļu apmēru un DAS ietekmi.

⁴⁴ DAS 12. pants.

Neregulāri īstenotu projektu ietvaros tika aprēķināti zaudējumi, kas radušies nodokļu apiešanas un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas dēļ, taču vienots ES snieguma uzraudzības satvars nav izveidots

97 Komisija un 15 dalībvalstis 2018. gadā veica pētījumu par uzņēmumu ienākuma nodokļa ieņēmumu iztrūkumu⁴⁵. Arī 2019. gadā pēc Komisijas pieprasījuma tika veikts pētījums par privātpersonu izvairīšanos no nodokļu maksāšanas⁴⁶, kurā galvenā uzmanība tika pievērsta ārzonu bagātībām (tiek lēsts, ka ES nodokļu maksātāji ārzonās glabā 1,5 triljonus EUR) un ar tām saistītajiem nodokļu ieņēmumu zaudējumiem (katru gadu šādi zaudējumi sasniedz vidēji 46 miljardus EUR). Abos minētajos ziņojumos minēta DAS būtiskā nozīme cīņā pret nodokļu apiešanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas. Taču patlaban nav plānu, kā aprēķināt nodokļu iztrūkumu, izmantojot datus, ko nodrošina informācijas apmaiņa saskaņā ar DAS (tostarp datus par peļņas novirzīšanu, ko veic daudznacionāli uzņēmumi).

98 Vienotam snieguma uzraudzības satvaram ir ļoti būtiska nozīme, lai sasniegtu trīs DAS mērķus (sk. **11.** punktu), jo tas ļautu nodokļu iestādēm labāk apzināt jomas, kuras visvairāk ietekmē nodokļu apiešana un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas, un piešķirt nepieciešamos resursus. Neskatoties uz to, ES netiek izmantots neviens snieguma rādītāju kopums, lai vērtētu informācijas apmaiņas efektivitāti nodokļu jomā.

99 Neviena Fiscalis projektu grupa vai citi dalībnieki līdz šim nav pievērsušies jautājumam par snieguma uzraudzību. Komisija un dalībvalstis nolēma uzsākt šādu projektu 2019. gadā un 2020. gadā sarīkoja vairākas sanāksmes, taču Covid-19 krīzes dēļ mūsu revīzijas laikā rezultāti nebija pieejami.

100 Komisija savā DAS 2019. gada novērtējumā⁴⁷ atzina, ka tās kopējais iespaids par nodokļu informācijas apmaiņas izmaksām un ieguvumiem bija nepilnīgs, jo tā palāvēs tikai uz apsekojumiem, pašnovērtējumiem un pieņēmumiem un dalībvalstīs netika īstenota vienota pieeja. Piemēram, Beļģija un Somija nodokļu bāzi papildu nodokļiem saskaņā ar DAS1 vērtēja par dažādiem atsaucē gadiem, un aprēķinā par papildu nodokļu ieņēmumiem, ko nodrošināja informācijas apmaiņa, kas nebija AIA, 2014.–2017. gadā bija iekļautas tikai sešas dalībvalstis.

⁴⁵ Fiscalis nodokļu iztrūkuma projekta grupa, *The Concept of Tax Gaps Report II: Corporate Income Tax Gap Estimation Methodologies* (FPG/041).

⁴⁶ TAXUD ĢD, *Estimating International Tax Evasion by Individuals*, Nodokļu dokuments Nr. 76–2019.

⁴⁷ Padomes Direktīvas 2011/16/ES [novērtējums](#).

Arī dalībvalstīs trūkst efektīvu snieguma satvaru

101 Neviena no apmeklētajām dalībvalstīm nebija izveidojusi visaptverošu snieguma satvaru. Mēs konstatējām arī, ka viena dalībvalsts neizmantoja snieguma rādītājus, savukārt pārējās četras, lai novērtētu informācijas apmaiņas ietekmi, īstenoja šādas atšķirīgas pieejas:

- ļoti ierobežotu statistiskas datu un īpašo izvērtējumu par papildu nodokļu ieņēmumiem izmantošana;
- papildu nodokļu ieņēmumu potenciāla aplēšana, nosūtot vēstules nodokļu maksātājiem par saņemto DAS1 un DAS2 informāciju;
- statistikas datu izmantošana pētījumā par uzņēmumu un fizisku personu ienākuma nodokļa iztrūkumu, izvērtējot riskus pa sektoriem un reģioniem;
- papildu nodokļu ieņēmumu aprēķināšana, pamatojoties uz atgriezenisko saikni par nodokļu informācijas izmantošanu. Mēs nevarējām pārbaudīt, vai aplēšu pamatā esošie dati bija pilnīgi.

102 Tikai vienā no piecām apmeklētajām dalībvalstīm ieguvām pierādījumus, ka vietējās nodokļu iestādes sistemātiski vāca un ziņoja datus par saņemtās informācijas izmantošanu, lai valsts iestādes varētu sagatavot aptuvenas aplēses. Visās pārējās dalībvalstīs netika nodrošināta automātiska atgriezeniskā saikne starp vietējām/reģionālajām iestādēm un centrālajām iestādēm.

103 Divās no piecām dalībvalstīm tika izmantoti efektivitātes rādītāji (piemēram, par datiem, ar kuriem apmainās, par atrastajām atbilstībām un to izmantošanu nodokļu deklarāciju iepriekšējai aizpildīšanai); vienā dalībvalstī šādi rādītāji netika izmantoti. Vienā dalībvalstī tika apkopota statistika par nodokļu aprēķinu summām, procentiem par novēlotiem maksājumiem un turpmākiem pasākumiem.

104 Trīs dalībvalstis nebija aprēķinājušas DAS īstenošanas izmaksas; viena dalībvalsts bija sagatavojusi izmaksu aprēķinu tieši pirms mūsu revīzijas, savukārt vēl viena dalībvalsts aprēķinu veica revīzijas laikā. Viena dalībvalsts vāca datus par papildu nodokļu ieņēmumiem, kas iekasēti, pateicoties informācijas apmaiņai saskaņā ar DAS1 un DAS2, taču sistemātiski neapkopoja informāciju par ieguvumiem.

Secinājumi un ieteikumi

105 Kopumā mēs secinām, ka nodokļu informācijas apmaiņas sistēma ir izveidota veiksmīgi, taču ir jādara vairāk saistībā ar uzraudzību, datu kvalitātes nodrošināšanu un saņemtās informācijas izmantošanu.

106 Mūsu galvenais secinājums par Komisijas darbu ir tāds, ka Komisija ir izveidojusi piemērotu sistēmu nodokļu informācijas apmaiņai, taču tā aktīvi neuzrauga tiesību aktu īstenošanu, nesniedz pietiekamus norādījumus un nevērtē rezultātus un sistēmas ietekmi.

107 Pamatojoties uz datiem par piecām apmeklētajām dalībvalstīm, mēs secinājām, ka informācijai, ar ko valstis apmainījās, bija ierobežota kvalitāte un tā netika pietiekami izmantota. Turklāt tika veikti vien minimāli pasākumi, lai uzraudzītu sistēmas efektivitāti. Tālāk sniegtie ieteikumi ir adresēti piecām apmeklētajām dalībvalstīm (Kipra, Itālija, Nīderlande, Polija un Spānija), taču tos var attiecināt arī uz citām dalībvalstīm.

108 Komisija ir nodrošinājuši skaidru un pārredzamu nodokļu informācijas apmaiņas sistēmas tiesisko regulējumu (sk. 23.–28. punktu). Taču nodokļu maksātāji nerezidenti joprojām var izvairīties no atsevišķu ienākumu veidu aplikšanas ar nodokli viņu dzīvesvietas dalībvalstī. Tas attiecas uz ienākumu kategorijām, kuras nav obligāto ziņošanas prasību saskaņā ar DAS piemērošanas jomā (sk. 29.–33. punktu).

1. ieteikums — paplašināt ES tiesiskā regulējuma piemērošanas jomu.

Lai nodrošinātu, ka ar nodokļiem pienācīgi tiek apliktas visas ienākumu kategorijas, Komisijai būtu jā sagatavo tiesību aktu priekšlikumi, lai

- a) paredzētu obligātu prasību dalībvalstīm ziņot par visām DAS1 ienākumu kategorijām;
- b) paplašinātu obligātās informācijas apmaiņas tvērumu, iekļaujot tajā kriptovalūtas, ar turēšanu nesaistītus ienākumus no dividendēm un iepriekšējus pārrobežu nodokļu nolēmumus par fiziskām personām.

Terminš: līdz 2022. gada beigām.

109 Komisija uzrauga DAS tiesību aktu transponēšanu dalībvalstīs un veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tiek ievēroti to īstenošanas termiņi. Taču tās uzraudzības funkcijas neietver nedz tiešus un netiešus pasākumus, lai risinātu jautājumus saistībā ar datu, kas tiek pārsūtīti starp dalībvalstīm, kvalitātes trūkumu, nedz arī apmeklējumus dalībvalstīs un tādu sankciju efektivitātes izvērtēšanu, ko dalībvalstis piemēro par DAS ziņošanas noteikumu pārkāpumiem (sk. 34.–38. punktu).

110 *Fiscalis 2020* īstenošana ir veiksmīga un nodrošina dalībvalstīm forumus labas prakses apmaiņai. Programma finansē arī diezgan daudz vienlaicīgo pārbaužu, kas palīdz dalībvalstīm koordinēt to nodokļu aprēķinus (sk. 39.–41. punktu). Komisija sniedza dalībvalstīm pamatnostādnes par DAS1 un DAS2 īstenošanu. Taču līdz šim tā nav izdevusi pamatnostādnes par turpmākajām direktīvām, kā arī ir sniegti ierobežoti norādījumi par risku analīzi un saņemtās informācijas izmantošanu (sk. 42.–44. punktu).

2. ieteikums — pilnveidot uzraudzību un pamatnostādnes.

Mēs iesakām Komisijai:

- a) veikt tiešus un efektīvus pasākumus, lai risinātu jautājumus saistībā ar dalībvalstu nosūtīto datu kvalitātes trūkumu, kā noteikts Komisijas 2018. gada novērtējumā par DAS;
- b) izvērst tās uzraudzības darbības, ietverot jautājumus, kas sniedzas pāri DAS tiesību aktu transponēšanai, piemēram, par apmeklējumiem dalībvalstīs un soda sankcijām;
- c) turpināt pilnveidot pamatnostādnes dalībvalstīm par DAS tiesību aktu īstenošanu, riska analīzes veikšanu un saņemtās nodokļu informācijas izmantošanu.

Termiņš: līdz 2023. gada beigām.

111 Dalībvalstis reti veic DAS1 datu kvalitātes pārbaudes pirms to nosūtīšanas citām dalībvalstīm. Konkrētāk, tās šo informāciju reti sasaista ar NMIN, ko piešķirusi nodokļu maksātāja dzīvesvietas valsts. Turklāt pastāv lielas atšķirības katras dalībvalsts ziņoto ienākumu kategoriju skaita ziņā (sk. 45.–50. punktu).

112 Dalībvalstu nodokļu iestādes reti pārbauda finanšu iestāžu ziņoto DAS2 datu kvalitāti. Šā iemesla dēļ ziņotie dati ir nepilnīgi un var būt neprecīzi. Turklāt pastāv risks, ka soda sankcijas, ko dalībvalstis piemēro par nepareizu vai nepilnīgu datu

ziņošanu, nav pietiekami atturošas, lai nodrošinātu pilnīgu atbilstību DAS2 ziņošanas prasībām (sk. 51.–55. punktu).

113 Ikgadējā atgriezeniskā saikne, ko dalībvalstis sniedz par saņemtajiem datiem, aprobežojas ar rādītājiem par atbilstībām, ko tās ieguvušas ar savām valsts datubāzēm, un reti skar datu kvalitātes aspektus (sk. 56. punktu).

3. ieteikums — uzlabot saskaņā ar DAS1 un DAS2 sniegto datu kvalitāti un pilnīgumu.

Lai nodrošinātu maksimālu labumu no nodokļu informācijas vākšanas un apmaiņas, ieteikumi dalībvalstīm ir:

- a) ziņot datus par visām DAS1 ienākumu kategorijām;
- b) izstrādāt un piemērot DAS2 ziņotāju iestāžu revīzijas procedūras;
- c) izveidot DAS1 un DAS2 datu kvalitātes un pilnīguma pārbaudes sistēmu;
- d) to ikgadējā divpusējā atgriezeniskajā saiknē iekļaut saņemtās kvalitātes aspektus.

Terminš: līdz 2023. gada beigām.

114 Dažādu sistēmu izmantošana dalībvalstīs informācijas atbilstību meklēšanai dod atšķirīgus rezultātus (gan labākus, gan sliktākus). Vairumā gadījumu saņemto datu atbilstību meklēšanai traucē informācijas zemā kvalitāte un nepilnīgums. Patlaban dati, kuriem atbilstības netiek atrastas, turpmākā analīzē izmantoti netiek (sk. 57.–63. punktu).

115 Kaut gan saņemto datu strukturētai riska analīzei ir ļoti būtiska nozīme, lai nodrošinātu efektīvu nodokļu uzlikšanu attiecīgajiem ienākumiem, dalībvalstis standarta riska analīzes procedūras lielākoties nepiemēroja. Turklāt lielākā daļa DAS1 un DAS2 nodokļu informācijas, kura savākta un ar kuru apmainās, tiek reti izmantota, lai veiktu papildu nodokļu aprēķinus (sk. 64.–71. punktu).

116 Dalībvalstis obligātos DAS3 datus augšupielādē ES centrālajā direktoriijā, taču noteikumi no šīs prasības piemērošanas jomas skaidri izslēdz iepriekšējus pārrobežu nolēmumus par fiziskām personām. Informācija reizēm ir pārāk nekvalitatīva (trūkst nodokļu maksātāju vārdu, nolēmumu kopsavilkumi ir pārāk virspusēji) (sk. 72.–76. punktu). Neviena no dalībvalstīm, ko apmeklējām, nebija ieviesusi sistemātiskas

procedūras DAS3 datu riska analīzei un informācijas izmantošanai DAS3 direktorijā (sk. 77. un 78. punktu).

117 Dalībvalstis kopumā nenodrošina to, ka visi uzņēmumi, kas sniedz ziņojumus, ievēro DAS4 datu ziņošanas prasības, un tā vietā paļaujas uz uzņēmumu labo gribu (sk. 79.–81. punktu). Turklāt tikai dažas DAS4 informācijas vienības tiek izmantotas turpmākiem nodokļu uzlikšanas pasākumiem (sk. 82. un 83. punktu).

4. ieteikums — labāk izmantot saņemto informāciju.

Dalībvalstīm visa saņemtā informācija būtu jāizmanto pēc iespējas plašāk. Šajā sakarā dalībvalstīm jo īpaši iesakām:

- a) ieviest procedūras no citām dalībvalstīm saņemtās informācijas sistēmiskai riska analīzei;
- b) veikt neatbilstošo DAS1 un DAS2 datu papildu analīzi, salīdzinot tos ar attiecīgajiem nodokļu maksātājiem, un izmantot iegūto informāciju saistīto nodokļu aprēķinam;
- c) iekļaut skaidrus datus un pārrobežu nolēmumu un iepriekšēju vienošanos par cenu noteikšanu, ko tās augšupielādē ES centrālajā direktorijā, visaptverošus kopsavilkumus;
- d) ieviest procedūras, lai nodrošinātu, ka saskaņā ar DAS4 paziņotie dati ir pilnīgi un pietiekami kvalitatīvi.

Terminš: līdz 2022. gada beigām.

118 Dalībvalstis, ko apmeklējām, ir izveidojušas efektīvu sistēmu informācijas apmaiņai pēc pieprasījuma un spontānai informācijas apmaiņai. Neskatoties uz to, ka revīzijas laikposmā eksponenciāli palielinājās pieprasījumu skaits, dalībvalstis spēj ievērot termiņus, un lielāko daļu kavējumu var skaidrot ar pieprasījumu sarežģītību. Taču dalībvalstis ļoti reti viena otrai sniedz atgriezenisko saikni (sk. 84.–91. punktu).

119 Vienlaicīgas pārbaudes ir spēcīgs un augsti novērtēts instruments, ko dalībvalstis plaši izmanto, lai izvērtētu nodokļu uzlikšanu pārrobežu darījumiem. Vienlaicīgas pārbaudes tiek veiktas arvien biežāk, un tās tiek finansētas no *Fiscalis 2020* līdzekļiem (sk. 92.–95. punktu).

120 Gan Komisija, gan dalībvalstis periodiski ir veikušas darbu saistībā ar nodokļu iztrūkumu, ko rada privātpersonu nodokļu apiešana un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas, nav īstenots neviens projekts, lai noteiktu nodokļu iztrūkumu, izmantojot DAS informācijas apmaiņu (sk. 96. un 97. punktu). Nav vienota satvara, lai uzraudzītu informācijas apmaiņas sistēmas ietekmi, kaut gan dažas dalībvalstis ir sagatavojušas nepārliciecināmus novērtējumus par tās sniegtajiem ieguvumiem. Turklāt lielākoties nebija ieviestas procedūras konsekventas reģionālā un centralizētā līmeņa atgriezeniskās saiknes nodrošināšanai, lai varētu pienācīgi izvērtēt ieguvumus, ko sniedz no ārvalstīm saņemtā informācija (sk. 98.–104. punktu).

5. ieteikums — uzraudzīt informācijas apmaiņas ietekmi.

Komisijai kopā ar dalībvalstīm būtu jāizveido uzticams un vienots satvars nodokļu informācijas apmaiņas sistēmas nodrošināto ieguvumu novērtēšanai.

Termiņš: līdz 2022. gada beigām.

Šo ziņojumu 2020. gada 8. decembrī Luksemburgā pieņēma IV apakšpalāta, kuru vada Revīzijas palātas loceklis *Alex Brenninkmeijer*.

Revīzijas palātas vārdā –

Klaus-Heiner Lehne
priekšsēdētājs

Pielikumi

I pielikums. ERP revīzijas pieeja Komisijas līmenī

Revīzija, ko veicām Komisijā, ietvēra divus posmus — sagatavošanas posmu un revīzijas praktisko darbu.

Lai savāktu informāciju un datus, kas varētu būt noderīgi revīzijas praktiskajam darbam dalībvalstīs, un lai ES tiesību aktus salīdzinātu ar starptautisko paraugpraksi, sagatavošanas posmā mēs apmeklējām Nodokļu politikas un muitas savienības ģenerāldirektorātu. Mēs veicām informācijas vākšanas apmeklējumus Rumānijas nodokļu iestādēs (ANAF) un Luksemburgas nodokļu iestādē, kā arī izvērtējām visus pieejamos augstāko revīzijas iestāžu sagatavotos ziņojumus.

Ar Komisiju apspriedām revīzijas metodiku (revīzijas jautājumus, kritērijus un standartus). TAXUD ĢD piešķīra mums piekļuvi attiecīgajām administratīvas sadarbības tiešo nodokļu jomā grupām Komisijas sistēmās. Visbeidzot, mēs pārbaudījām būtisko snieguma informāciju, piemēram, TAXUD ĢD pārvaldības plānus un gada darbības ziņojumus.

Revīzijas praktiskā darba ietvaros mēs vērtējām atbildes un informāciju, ko saņēmām Komisijai nosūtītajā vispārējā anketā. Anketā, ko aizpildīja TAXUD ĢD, pievienojot apstiprinošus pierādījumus, uzsvars tika likts uz to, kādā mērā Komisija ir izveidojusi pārdomātu satvaru nodokļu informācijas apmaiņai ES, un tā aptvēra četras jomas: i) likumdošanas procesa un tiesību aktu īstenošanas uzraudzība; ii) dalībvalstīm sniegtās pamatnostādnes; iii) nodokļu informācijas apmaiņas sistēmas snieguma izvērtēšana; kā arī iv) piedāvātie forumi un pamatnostādnes paraugprakses apmaiņai.

Mēs tiem nosūtījām arī vienu papildu anketu, lai precizētu aktuālos jautājumus, un organizējām videokonferences ar TAXUD ĢD, lai apspriestu sākotnējos konstatējumus, secinājumus un ieteikumus.

II pielikums. ERP revīzijas pieeja dalībvalstīs

Mūsu veiktā revīzija ietvēra divus posmus — sagatavošanas posmu un revīzijas praktisko darbu.

- a) Sagatavošanas posma laikā mēs veicām šādas darbības:
 - o sagatavošanas darbs Komisijā (TAXUD ĢD) un darbs ar dokumentiem, lai savāktu informāciju un datus, kas varētu būt noderīgi revīzijas praktiskajā darbā dalībvalstīs, un lai ES tiesību aktus salīdzinātu ar starptautisko paraugpraksi;
 - o attiecīgo tiesību aktu, ziņojumu un citu dokumentu pārbaude, kā arī Komisijas un dalībvalstu sniegto datu un statistikas analīze;
 - o diskusijas ar Beļģijas augstāko revīzijas iestādi saistībā ar Beļģijas nodokļu iestādes vajadzībām veikto revīziju automātiskas nodokļu informācijas apmaiņas jomā;
 - o Rumānijas nodokļu iestāžu apmeklējums informācijas vākšanas nolūkā, kura laikā tika apspriesti sistēmas praktiskie aspekti un grūtības.
- b) Mēs izraudzījāmies piecas dalībvalstis — Kipru, Itāliju, Nīderlandi, Poliju un Spāniju. Dalībvalstu atlase pamatojās uz šādiem riska kritērijiem:
 - o procentuālā daļa no atbildēm, kas saņemtas uz citām dalībvalstīm nosūtītajiem informācijas apmaiņas pieprasījumiem;
 - o katras dalībvalsts informācijas, ar kuru apmainās, kategoriju skaits saskaņā ar DAS1;
 - o katras dalībvalsts saņemto informācijas vienību skaits saskaņā ar DAS2;
 - o tādu iepriekšēju pārrobežu nodokļu nolēmumu un iepriekšēju vienošanos par cenas noteikšanu skaits, kas augšupielādēti centrālajā datubāzē DAS3 nolūkā.
- c) Otrais posms ietvēra revīzijas praktisko darbu atlasītajās dalībvalstīs, kura ietvaros mēs pievērsām vērību nodokļu informācijas apmaiņas sistēmas struktūrai un īstenošanai, proti, tam, kā dalībvalstis apmainās ar informāciju un kā tās izmanto saņemto informāciju.

Atlasītajām dalībvalstīm mēs nosūtījām anketu. Tajā bija iekļauti jautājumi par to, kā dalībvalstis īstenoja informācijas apmaiņu un vai tās vislabākajā veidā izmanto saņemto informāciju, lai nodrošinātu taisnīgu nodokļu uzlikšanu. Uz vietas mēs sniegtās atbildes uz anketas jautājumiem apspriedām ar nodokļu iestāžu amatpersonām nodokļu informācijas apmaiņas, administratīvās sadarbības, revīziju un kontroles jomā.

Pirms apmeklējumiem mēs izveidojām saņemtās un apmeklēto dalībvalstu nosūtītās informācijas, ko bijām pārbaudījuši uz vietas, izlases:

- i) 15 saņemtie DAS1 ziņojumi;
- ii) 15 saņemtie DAS2 ziņojumi;
- iii) 10 no citām dalībvalstīm saņemtas atbildes uz informācijas apmaiņas pieprasījumiem un 10 apmeklētās dalībvalsts nosūtītās atbildes;
- iv) 10 spontānas informācijas apmaiņas ziņojumi, kas saņemti no citas dalībvalsts;
- v) 10 saņemti iepriekšēji pārrobežu nolēmumi;
- vi) 10 saņemti pārskati par konkrētām valstīm;
- vii) piecas vienlaicīgās pārbaudes par tiešajiem nodokļiem, ko uzsāka apmeklētā dalībvalsts (ja pārbaudītu bija mazāk nekā piecas, mēs atlasījām tās visas), un piecas vienlaicīgās pārbaudes, kurās bija piedalījušās apmeklētās dalībvalstis.

III pielikums. DAS vēsture, tostarp tiesību aktu grozījumi un spēkā esošās īstenošanas regulas

DAS tiesiskais regulējums

- **DAS1** Ekonomikas un finanšu padome (*ECOFIN* padome) 2011. gada 15. februārī pieņēma Padomes Direktīvu 2011/16/ES par administratīvu sadarbību nodokļu jomā un ar ko atceļ Direktīvu 77/799/EEK. Direktīva stājās spēkā 2011. gada 11. martā — dienā, kad tā tika publicēta *Oficiālajā Vēstnesī*, taču dalībvalstīm tā kļuva saistoša 2013. gada 1. janvārī (izņemot AIA noteikumus, kas kļuva saistoši 2015. gada 1. janvārī).
- **DAS2** *ECOFIN* padome 2014. gada 9. decembrī pieņēma Padomes Direktīvu 2014/107/ES, ar ko groza Direktīvu 2011/16/ES attiecībā uz finanšu konta informācijas obligāto automātisko apmaiņu. Direktīvu *Oficiālajā Vēstnesī* publicēja 2014. gada 16. decembrī, un tā stājās spēkā 20 dienas vēlāk, turklāt pirmās informācijas apmaiņas obligāti bija jāveic līdz 2017. gada 30. septembrim.
- **DAS3** *ECOFIN* padome 2015. gada 8. decembrī pieņēma Padomes Direktīvu (ES) 2015/2376, ar ko groza Direktīvu 2011/16/ES attiecībā uz obligāto nolēmumu un iepriekšēju vienošanos par cenu noteikšanu nodokļu jomā. Direktīva stājās spēkā 2015. gada 18. decembrī — dienā, kad to publicēja *Oficiālajā Vēstnesī*, un pirmās informācijas apmaiņas obligāti bija jāveic līdz 2017. gada 30. septembrim.
- **DAS4** *ECOFIN* padome 2016. gada 25. maijā pieņēma Padomes Direktīvu (ES) 2016/881, ar ko groza Direktīvu 2011/16/ES attiecībā uz pārskatu par katru valsti obligāto automātisko apmaiņu nodokļu jomā. Direktīva stājās spēkā 2016. gada 30. jūnijā — dienā, kad to publicēja *Oficiālajā Vēstnesī*, un pirmās informācijas apmaiņas obligāti bija jāveic līdz 2018. gada 30. jūnijam.
- **DAS5** *ECOFIN* padome 2016. gada 6. decembrī pieņēma Padomes Direktīvu (ES) 2016/2258, ar ko groza Direktīvu 2011/16/ES attiecībā uz nodokļu iestāžu piekļuvi informācijai par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu. Direktīva stājās spēkā dienā, kad to pieņēma.
- **DAS6** *ECOFIN* padome 2018. gada 25. maijā pieņēma Padomes Direktīvu 2018/822/ES, ar ko attiecībā uz obligāto automātisko informācijas apmaiņu nodokļu jomā saistībā ar ziņojamām pārrobežu shēmām groza Direktīvu 2011/16/ES. Direktīvu *Oficiālajā Vēstnesī* publicēja 2018. gada 5. jūnijā, un tā stājās spēkā 20 dienas vēlāk, turklāt pirmās informācijas apmaiņas obligāti bija jāveic līdz 2020. gada 31. oktobrim.

DAS īstenošanas regulas

- Eiropas Komisija 2012. gada 6. decembrī pieņēma **Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1156/2012**. Šajā regulā noteiktas veidlapas, kas jāizmanto informācijas apmaiņai pēc pieprasījuma, spontānai informācijas apmaiņai, kā arī paziņojumu un atgriezeniskās saiknes pieprasījumiem, tā stājās spēkā 2012. gada 10. decembrī, un to piemēro no 2013. gada 1. janvāra.
- Komisija 2014. gada 15. decembrī pieņēma **Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1353/2014, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1156/2012**. Regulā noteikts elektronisks formāts, kas izmantojams obligātajai automātiskajai informācijas apmaiņai. Regula stājās spēkā 2014. gada 22. decembrī, un to piemēro kopš 2015. gada 1. janvāra.
- Komisija 2015. gada 15. decembrī pieņēma **Īstenošanas regulu (ES) 2015/2378**, ar ko nosaka sīki izstrādātu kārtību, kā īstenot atsevišķus noteikumus Padomes Direktīvā 2011/16/ES par administratīvu sadarbību nodokļu jomā. Ar to tika aizstāta Īstenošanas regula (ES) Nr. 1156/2012 un ieviesti jauni noteikumi par elektronisko formātu, kas izmantojams finanšu konta informācijas automātiskai apmaiņai. Regula stājās spēkā 2015. gada 21. decembrī, un to piemēro kopš 2016. gada 1. janvāra.
- Komisija 2016. gada 9. novembrī pieņēma **Īstenošanas regulu (ES) 2016/1963**, ar ko attiecībā uz standarta veidlapām un valodu lietojuma kārtību, kas izmantojama saistībā ar Padomes Direktīvām (ES) 2015/2376 un (ES) 2016/881, **groza Īstenošanas regulu (ES) 2015/2378**. Regula stājās spēkā 2016. gada 1. decembrī, un to piemēro kopš 2017. gada 1. janvāra, taču atsevišķi noteikumi ir piemērojami tikai kopš 2017. gada 5. jūnija.
- Komisija 2018. gada 22. janvārī pieņēma **Īstenošanas regulu (ES) 2018/99, ar ko groza Īstenošanas regulu (ES) 2015/2378** attiecībā uz automātiskās informācijas apmaiņas efektivitātes ikgadējā izvērtējuma paziņošanas formu un nosacījumiem un statistikas datu sarakstu, ko dalībvalstis iesniedz, lai izvērtētu Padomes Direktīvu 2011/16/ES. Regula stājās spēkā 2018. gada 12. februārī.
- Komisija 2019. gada 28. martā pieņēma **Īstenošanas regulu (ES) 2019/532, ar ko Īstenošanas regulu (ES) 2015/2378 groza** attiecībā uz standarta veidlapām, kurās ietverta valodu lietojuma kārtība, obligātajai automātiskajai informācijas apmaiņai par ziņojamām pārrobežu shēmām. Regula stājās spēkā 2019. gada 18. aprīlī, un to piemēro kopš 2020. gada 1. jūlija.

IV pielikums. DAS2 un ESAO regulējuma salīdzinājums

Salīdzināmais aspekts	Globālais standarts	DAS2
Datu aizsardzība	Augsta līmeņa vispārīgi noteikumi	Sīki izstrādāti noteikumi, ar ko tiek īstenots ES datu aizsardzības regulējums
Struktūra	Tiek parakstīts tikai kompetento iestāžu nolīgums (KIN), Kopējais ziņošanas standarts (KZS) tiek īstenots valsts līmenī.	Ir iekļauti tikai daži KIN elementi; pārējie noteikumi jau ir noteikti DAS1. KZS ir iekļauts I pielikumā, būtiski komentāru elementi ir iekļauti II pielikumā (apstākļu maiņa, pašapliecinājums attiecībā uz jauniem vienību kontiem, finanšu iestādes rezidences vieta, uzturēts konts, trasti, kas ir pasīvas nefinanšu vienības, vienības galvenā biroja adrese). Valodu pielāgo, lai ņemtu vērā abu pielikumu daudzpusējo kontekstu (piemēram, vārda "jurisdikcija" vietā lieto vārdu "dalībvalsts").
KZS I iedaļas D sadaļa	Paredz gadījumu (ii), kad attiecīgās jurisdikcijas, par kuru jāsniedz ziņojumi, tiesību akti neparedz vākt šīs jurisdikcijas piešķirto NMIN datus.	Nemot vērā dalībvalstu tiesību sistēmas, neviena no dalībvalstīm neuzskatīja, ka šāda situācija ir tām piemērota.
KZS I iedaļas E sadaļa	Viens no nosacījumiem dzimšanas vietas paziņošanai ir, ka dzimšanas vieta nav jāziņo, izņemot gadījumus, kad finanšu iestādei, kas sniedz ziņojumus, ir citādi pieprasīts iegūt un ziņot šo informāciju saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem un tas ir pieejams elektroniski uzmeklējamus datus, ko uztur finanšu iestāde, kura sniedz ziņojumus.	Nosacījums par dzimšanas vietas paziņošanu ir paplašināts, iekļaujot arī gadījumus, kad finanšu iestādei, kas sniedz ziņojumus, citādi ir vai ir bijis pienākums iegūt un ziņot to saskaņā ar jebkuriem Savienības juridiskajiem instrumentiem, kas ir spēkā vai bija spēkā dienā, pirms stājās spēkā šī direktīva. Tas darīts, lai nodrošinātu standarta par dzimšanas vietas ziņošanu piemērošanu arī pēc Uzkrājumu nodokļa direktīvas atcelšanas.

Salīdzināmais aspekts	Globālais standarts	DAS2
KZS I iedaļas F sadaļa	Pakāpeniska ieviešana attiecībā uz bruto ieņēmumiem (iedvesmojoties no Ārvalstu konta nodokļa atbilstības akta — <i>FATCA</i>)	Attiecībā uz bruto ieņēmumiem pakāpeniska ieviešana nav paredzēta (pēc pirmlietotājiem noteiktajiem termiņiem).
KZS III iedaļas A sadaļa	Atbrīvojums attiecībā uz apdrošināšanu, ja tiesību akti (komentāri paredz atvieglotus nosacījumus) efektīvi liedz finanšu iestādei, kas sniedz ziņojumus, šādu līgumu pārdot jurisdikcijas, par kuru jāsniedz ziņojumi, rezidentiem.	Atbrīvojumu ES nepiemēro, jo tiesiskais regulējums neatbilst KZS un komentāru nosacījumiem.
KZS VII iedaļa (B) VIII iedaļas C sadaļas 9. punkts VIII iedaļas E sadaļas 4. punkts VIII iedaļas E sadaļas 6. punkts	Šo punktu komentāri ietver alternatīvus noteikumus attiecībā uz: — grupas apdrošināšanas līgumiem ar naudas vērtību un grupas anuitātes līgumiem; — esošo klientu jauniem kontiem; — saistītām struktūrām; — standartizētu nozaru kodu sistēmu.	Pienācīgas īstenošanas nodrošināšanas nolūkā komentāru četras daļas, kurās noteikti “alternatīvi noteikumi” attiecībā uz finanšu iestādēm, ir iekļautas I pielikumā.
KZS VIII iedaļas B sadaļas 1. punkta c) apakšpunkts VIII iedaļa	Finanšu iestāžu, kas nesniedz ziņojumus, un izslēgto kontu saraksti ir noteikti valsts tiesību aktos.	Finanšu iestāžu, kas nesniedz ziņojumus, un izslēgto kontu saraksti ir noteikti valsts tiesību aktos. Dalībvalstis informē Komisiju par sarakstiem (un to izmaiņām), un Komisija tos publicē <i>Oficiālajā Vēstnesī</i> .
KZS VIII iedaļas D sadaļas 5. punkts	Termins “iesaistītā jurisdikcija” ir jurisdikcija, i) ar ko ir noslēgts nolīgums, saskaņā ar kuru minētā jurisdikcija sniedz I iedaļā minēto informāciju, un ii) kas ir iekļauta publicētajā sarakstā.	Termins “iesaistītā jurisdikcija” noteikti attiecas uz visām dalībvalstīm un jebkurām citām jurisdikcijām, ar ko Savienība ir noslēgusi nolīgumu, saskaņā ar kuru minētā jurisdikcija sniedz I iedaļā minēto informāciju.

Avots: ERP, pamatojoties uz TAXUD ĢD datiem.

V pielikums. Likumdošanas process: ilgums un izmaiņas (DAS1 līdz DAS4)

Darbība/DAS versija	DAS1	DAS2	DAS3	DAS4
COM pieņemšana	2.2.2009.	12.6.2013.	18.3.2015.	28.1.2016.
EP ziņojums	10.2.2010.	11.12.2013.	27.10.2015.	12.5.2016.
Politiska vienošanās Padomē	7.12.2010.	14.10.2014.	6.10.2015.	8.3.2016.
Pieņemšana Padomē	15.2.2011.	9.12.2014.	8.12.2015.	25.5.2016.
Kompromisu skaits procesā	5	divi (vismaz) ⁴⁸	6	Neattiecas
Publikācija OV	15.2.2011.	16.12.2014.	18.12.2015.	3.6.2016.
Galvenās izmaiņas likumdošanas procesā	Ienākumu kategorijas — sākotnējā procesā konkrētas kategorijas netika paredzētas. Vēlāk tās tika konkretizētas, taču tikai viena kategorija tika noteikta par obligātu, savukārt sākotnējais priekšlikums paredzēja par obligātām noteikt visas.	Sarunas par DAS2 bija īpašs process — priekšlikuma izstrāde notiek vienlaikus ar diskusijām ESAO par KZS izstrādi. Vienai dalībvalstij tika atļauts garāks pārejas periods attiecībā uz AIA.	Atpakaļejoša spēka piemērošana nolēmumiem — nevis desmit gadi, bet pieci gadi; Komisijas ierobežota piekļuve centrālajam direktorijam — tikai direktīvas īstenošanas uzraudzības nolūkā. Direktīvas piemērošana nevis no 1.1.2016., bet no 1.1.2017. (saskaņā ar Komisijas priekšlikumu).	— Dalībvalstis var izvēlēties trešo valstu starptautisku uzņēmumu grupu meitasuzņēmumiem, kas ir ES rezidenti, vēlāk piemērot prasību iesniegt pārskatu par katru valsti par pirmo gadu (proti, pirmo fiskālo gadu, kas sākas 2016. gada 1. janvārī vai vēlāk).

Avots: ERP, pamatojoties uz Eiropas Komisijas dokumentiem un apsvērumiem.

⁴⁸ Komisijas iesniegtie dokumenti bija nepilnīgi, taču minimālais kompromisu skaits bija divi.

VI pielikums. Programma *Fiscalis 2020*

Rīcības programma *Fiscalis 2020* tika izveidota ar Regulu (ES) Nr. 1286/2013.

Laikposmā no 2015. līdz 2019. gadam Komisija un dalībvalstis organizēja 11 *Fiscalis* projektu grupas, lai apspriestu jautājumus, kas īpaši saistīti ar DAS īstenošanu, ar to saistītajām IT sistēmām un informācijas, ar kuru apmainās, izmantošanu. Datu analīzes projekta grupas no 2015. līdz 2016. gadam veiktā darba rezultāts bija Komisijas pamatnostādnes par labu praksi saskaņā ar DAS1 un DAS2 saņemtās informācijas riska analīzes jomā.

Programmas mērķi

Programmas **vispārējais mērķis** ir “uzlabot nodokļu sistēmu pienācīgu darbību iekšējā tirgū, veicinot sadarbību starp iesaistītajām valstīm, to nodokļu iestādēm un to ierēdņiem” (Regulas (ES) Nr. 1286/2013 5. panta 1. punkts).

Konkrētāk, tas nozīmē atbalstīt cīņu pret krāpšanu nodokļu jomā, pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un pret nodokļu agresīvu plānošanu un atbalstīt ES tiesību aktu īstenošanu nodokļu jomā. Šie mērķi tiek sasniegti,

- nodrošinot informācijas apmaiņu;
- atbalstot administratīvo sadarbību;
- ja nepieciešams, veicinot iesaistīto valstu administratīvās spējas.

Programmas mērķu sasniegšana jo īpaši tiek vērtēta, pamatojoties uz:

- Eiropas informācijas sistēmu nodokļu jomā pieejamību un pilnvērtīgu piekļuvi tām, izmantojot ES kopējo sakaru tīklu;
- iesaistīto valstu atgriezenisko saikni par programmu darbību rezultātiem.

Praksē programmai *Fiscalis* ir šādi **darbības mērķi un prioritātes**:

- īstenot, uzlabot, uzturēt un atbalstīt Eiropas informācijas sistēmas nodokļu jomā;
- atbalstīt administratīvo sadarbību;
- pastiprināt nodokļu jomā strādājošu ierēdņu prasmes un kompetences;
- veicināt izpratni par ES nodokļu tiesību aktiem un to īstenošanu;
- atbalstīt administratīvo procedūru uzlabošanu un apmaiņu ar labu administratīvo praksi.

Visu programmas **darbību** mērķiem jābūt atbilstīgiem iepriekš noteiktajiem mērķiem un prioritātēm, kas noteikti, pamatojoties uz *Fiscalis 2020* regulu, un izstrādāti, pieņemot ikgadējās darba programmas. Komisija katru ikgadējo darba programmu sagatavo un pieņem, ņemot vērā iesaistīto valstu ieguldījumu.

***Fiscalis 2020* finansētās darbības**

Kopīgās darbības organizē iesaistīto valstu nodokļu jomā strādājošie ierēdņi, kā arī tās tiek organizētas šiem ierēdņiem. Kopīgās darbības cita starpā ir:

- semināri un darbsemināri;
- projektu grupas, kas izveidotas uz ierobežotu laiku, lai sasniegtu kādu iepriekš definētu mērķi ar skaidri noteiktu rezultātu;
- divpusējās vai daudzpusējās pārbaudes un citas darbības, kas paredzētas ES tiesību aktos par administratīvo sadarbību;
- darba vizītes, ko organizē, lai ļautu ierēdņiem iegūt vai uzlabot savu kompetenci vai zinātību nodokļu jautājumos;
- **ekspertu grupas**, kas izveidotas, lai veicinātu ilgāku un strukturētu operatīvo sadarbību iesaistīto valstu starpā, apkopojot zinātību;
- valsts pārvaldes administratīvo spēju veidošana un atbalsta darbības;
- pētījumi;
- komunikācijas projekti;
- kā arī citas darbības, kas veicina *Fiscalis 2020* mērķu īstenošanu;

jaunu un esošo **Eiropas informācijas sistēmu** ES komponentu izveide, uzturēšana, darbība un kvalitātes kontrole;

kopīgu mācību pasākumu izstrāde, lai atbalstītu nepieciešamās profesionālās prasmes un zināšanas nodokļu jomā.

Programmas īstenošana

Par programmas īstenošanu ir atbildīga Eiropas Komisija. Tai palīdz komiteja, kurā ir visu ES dalībvalstu delegāti.

Akronīmi un saīsinājumi

AIA: automātiska informācijas apmaiņa.

ASTNJ: administratīvā sadarbība tiešo nodokļu jomā.

DAS: Direktīva par administratīvu sadarbību nodokļu jomā.

DAS1: DAS grozījums, ar ko tiek ieviesta obligāta AIA attiecībā uz piecām ienākumu un kapitāla kategorijām.

DAS2: DAS grozījums, kas paplašina obligātās AIA piemērošanas jomu, attiecinot to arī uz finanšu kontiem.

DAS3: DAS grozījums, ar ko tiek ieviesta obligāta AIA attiecībā uz pārrobežu nodokļu nolēmumiem un iepriekšējām vienošanām par cenu noteikšanu.

DAS4: DAS grozījums, ar ko tiek ieviesta obligāta prasība starptautisku uzņēmumu grupām sniegt pārskatu par katru valsti.

DAS5: DAS grozījums, kas pieņemts, lai nodrošinātu, ka nodokļu iestādes var piekļūt informācijai par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju.

DAS6: DAS grozījums, ar ko tiek ieviesta obligāta AIA attiecībā uz ziņojamām pārrobežu nodokļu shēmām.

ECOFIN: Ekonomikas un finanšu padome.

ESAO: Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija.

G20: finanšu ministru un centrālo banku vadītāju no 19 valstīm un ES grupa.

IAPP: informācijas apmaiņa pēc pieprasījuma.

IKP: iekšzemes kopprodukts.

KZS: Kopējais ziņošanas standarts.

NMIN: nodokļu maksātāja identifikācijas numurs.

PAOE: dalībvalsts amatpersonu klātbūtne citas dalībvalsts nodokļu iestāžu birojos vai dalība tajā īstenojās administratīvajās procedūrās.

PLNAV privātpersonas ar lielu neto aktīvu vērtību.

SIA: spontāna informācijas apmaiņa.

SU: starptautisks uzņēmums.

TAXUD ĢD: Nodokļu politikas un muitas savienības ģenerāldirektorāts.

VP: vienlaicīga pārbaude.

Glosārijs

Administratīvā sadarbība: dalībvalstu sadarbība informācijas apmaiņas un apstrādes, kopīgu darbību vai savstarpējās palīdzības veidā ES tiesību aktu īstenošanas nolūkā.

Ar turēšanu nesaistītas dividendes: dividendes, kas netiek maksātas vai iekasētas turētāja kontā.

Automātiska informācijas apmaiņa: iepriekš noteiktas informācijas sistemātiska paziņošana, ko veic viena jurisdikcija citai, ievērojot iepriekš noteiktus regulārus intervālus.

Fiscalis 2020: ES rīcības programma, kas ir daļa no stratēģijas “Eiropa 2020” un kas finansē nodokļu iestāžu iniciatīvas, lai uzlabotu nodokļu sistēmu darbību ES.

Iepriekšēja vienošanās par cenas noteikšanu: vienošanās, paziņojums vai jebkurš cits instruments vai rīcība ar līdzīgu ietekmi, ko izdevusi valdības iestāde konkrētai personai vai personu grupai un ar ko pirms pārrobežu darījumu veikšanas starp saistītiem uzņēmumiem nosaka pienācīgus kritērijus saistībā ar cenu noteikšanu preču, nemateriālo aktīvu vai pakalpojumu nodošanai šo uzņēmumu starpā.

Iepriekšējs pārrobežu nolēmums: vienošanās, paziņojums vai jebkurš cits instruments vai rīcība ar līdzīgu ietekmi, ko izdevusi valdības iestāde konkrētai personai vai personu grupai un kas attiecas uz tāda juridiska vai administratīva noteikuma interpretāciju vai nodokļu regulējumu attiecībā uz gaidāmiem pārrobežu darījumiem vai darbībām, ko šīs personas veic citā jurisdikcijā.

Informācijas apmaiņa pēc pieprasījuma: informācijas apmaiņa, pamatojoties uz īpašu pieprasījumu, ko viena jurisdikcija iesniedz citai jurisdikcijai.

Izvairīšanās no nodokļu maksāšanas: nelikumīgu līdzekļu izmantošana, lai izvairītos no nodokļu maksāšanas, parasti neuzrādot ienākumus nodokļu iestādēm. Bieži vien pārklājas ar jēdzienu “krāpšana nodokļu jomā”.

Izvairīšanās no nodokļu maksāšanas: nodokļu saistību apiešana ar likumīgiem līdzekļiem, parasti veicot virkni mākslīgu finanšu darījumu, kuru galvenais vai vienīgais mērķis ir samazināt nodokļu rēķinus.

Kopējais sakaru tīkls: kopējā platforma, kuru ES izveidojusi, lai nodrošinātu visas informācijas elektronisku nosūtīšanu starp kompetentajām muitas un nodokļu iestādēm.

Nodokļu informācijas apmaiņa: informācijas apmaiņa starp dalībvalstīm ar nodokļiem saistītos nolūkos.

Nodokļu maksātāja identifikācijas numurs: unikāls atsauces numurs, ko nodokļu iestāde piešķir nodokļu maksātājam.

Spontāna informācijas apmaiņa: nesistemātiska informācijas paziņošana no vienas jurisdikcijas citai jebkurā brīdī un bez iepriekšēja pieprasījuma.

Vienlaicīga pārbaude: ar nodokļiem apliekamo personu nodokļu situācijas saskaņotas pārbaudes, ko veic divas vai vairāk dalībvalstis ar kopīgām vai papildinošām interesēm.

**EIROPAS KOMISIJAS ATBILDES UZ EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTAS ĪPAŠO
ZINOJUMU: “NODOKĻU INFORMĀCIJAS APMAIŅA EIROPAS SAVIENĪBĀ: STABILS
PAMATS, BET NEPILNĪBAS ĪSTENOŠANĀ”**

KOPSAVILKUMS

VI. Komisija atgādina, ka notiek darbs, lai novērtētu apmaiņas rezultātā iegūtās informācijas (un administratīvās sadarbības kopumā) izmantošanas rezultātus un ietekmi. Piemēram, 2019. gadā tā veica Direktīvas par administratīvo sadarbību (DAS) novērtējumu un regulāri apseko dalībvalstis.

Attiecībā uz ierobežoto kvalitāti un izmantošanu Komisija norāda, ka pastāv atšķirības atkarībā no dažādiem DAS grozījumiem.

Komisija kopumā piekrīt Revīzijas palātai, ka ir jāturpina darbs.

VII Komisija regulāri pārskata tiesiskā regulējuma tvērumu, lai to pielāgotu jaunajai ekonomiskajai realitātei. 2020. gada jūlijā tā ierosināja paplašināt automatisko informācijas apmaiņu, iekļaujot tajā ienākumus, kas gūti, izmantojot digitālo platformu ekonomiku. Savā rīcības plānā taisnīgai un vienkāršai nodokļu sistēmai, kas atbalsta ekonomikas atveseļošanu, Komisija konstatēja, ka DAS ir jāpaplašina, iekļaujot tajā kryptoaktīvus.

Komisijas dienesti ir arī atbalstījuši dažādu grupu darbu, kuras apvieno dalībvalstis, lai apmainītos ar datu izmantošanas praksi. Tomēr ir jāpaveic vairāk, un viens no jūlijā rīcības plānā noteiktajiem pasākumiem ir strādāt pie datu labākas izmantošanas.

IX Lai gan pašlaik nav ES satvara, lai uzraudzītu sistēmas sniegumu un panākumus, Komisijas dienesti ir aktīvi iesaistīti *Fiscalis* programmas ietvaros veiktajā darbā, lai to izveidotu.

X. a) Pirmais ievilkums. Komisija apzinās, ka ir jāuzlabo datu kvalitāte, un ir apņēmies rīkoties, par ko liecina jūlija rīcības plānā nodokļu jomā paziņotie pasākumi. Tomēr jānorāda, ka Komisijai nav tiešas piekļuves datiem, ar kuriem notiek apmaiņa.

Otrais ievilkums. Komisija atzīst, ka automatiskās informācijas apmaiņas tvērumu varētu lietderīgi paplašināt, iekļaujot tajā kryptoaktīvus un e-naudu (ņemot vērā ietekmes novērtējumu). Jūlija rīcības plānā nodokļu jomā tas ir noteikts kā rīcības punkts. Tiks apsvērta iespēja paplašināt tvērumu, iekļaujot tajā ar kontu turēšanu nesaistītus ienākumus no dividendēm, ņemot vērā ietekmes novērtējumu. Tvēruma paplašināšanai, iekļaujot tajā iepriekšējus pārrobežu nodokļu nolēmumus, kas izdoti attiecībā uz fiziskām personām, būs nepieciešama papildu pārbaude. Lai gan obligāta ziņošana par visām DAC1 ienākumu kategorijām varētu būt lietderīga, jāatzīmē, ka šajā jomā jau ir panākts progress, pateicoties DAC7 priekšlikumam.

Trešais ievilkums. Komisija piekrīt, ka ir svarīgi neaprobežoties ar tiesību aktu transponēšanas pārbaudēm. Pienācīga uzmanība būs jāpievērš ietekmei uz Komisijas, kā arī dalībvalstu resursiem, jo īpaši attiecībā uz apmeklējumiem uz vietas dalībvalstīs. Attiecībā uz sankcijām Komisija pilnībā atbalsta mērķi noteikt jēgpilnas sankcijas un arī plāno ierosināt visaptverošu tiesisko regulējumu par sankcijām un atbilstības pasākumiem, kas piemērojami direktīvai par administratīvu sadarbību un tās grozījumiem.

c) Komisijas dienesti ir sākuši strādāt pie šī jautājuma kopā ar dalībvalstīm *Fiscalis* grupas ietvaros.

NOVĒROJUMI

29. Novērtējumā, Komisija tik tiešām nekonstatēja būtiskas likumdošanas nepilnības. Tomēr tā atzina, ka, ņemot vērā jaunus nodokļu nemaksāšanas modeļus un ekonomikas un tehnoloģiju attīstību, iespējams, būtu jāpielāgo administratīvās sadarbības joma un veids, lai spētu risināt jaunas problēmas.

Kopš veikts novērtējums, Komisija ir iesniegusi priekšlikumu paplašināt automātiskās informācijas apmaiņas tvērumu un 2020. gada jūlija rīcības plānā nodokļu jomā ir paziņojusi par savu nodomu turpināt tvēruma pārskatīšanu.

30. Komisija 2020. gada jūlija rīcības plānā nodokļu jomā kā vienu no rīcības punktiem norādīja DAC tvēruma paplašināšanu, ņemot vērā to, ka “alternatīvu maksāšanas līdzekļu un ieguldījumu, piemēram, kriptoaktīvu un e-naudas, rašanās apdraud pēdējos gados panākto progresu nodokļu pārredzamības jomā un rada būtisku risku attiecībā uz izvairīšanos no nodokļu maksāšanas”.

33. Komisija norāda, ka DAC3 pieņemšanas laikā tika apsvērta iespēja paplašināt tvērumu, iekļaujot tajā nodokļu nolēmumus fiziskām personām, bet tas netika darīts. Fiziskām personām izdotiem nolēmumiem, visticamāk, būs ierobežota pārrobežu ietekme. Tāpēc tiesību aktu pieņemšana un no tiem izrietošie pienākumi valstu administrācijām varētu nebūt samērīgi. Tomēr Komisija ir gatava pārskatīt šo jautājumu.

37. Pirmais ievilkums. Šis aspekts Komisijai ir labi zināms un ir minēts 2020. gada rīcības plānā. Komisija atzīst, ka var veikt uzlabojumus, piemēram, esošo *Fiscalis* projektu ietvaros, kuru rezultātā būtu jāpanāk vienota pieeja un, ja nepieciešams, Komisijas iniciatīva.

Trešais ievilkums. *Fiscalis* datu analīzes grupa izvērtēs, kā labāk izmantot datus saskaņā ar DAC, jo tādā veidā varētu saņemt norādījumus par risku novērtējumu.

38. Komisija ir informēta par šo jautājumu. Priekšlikums par DAC8, kas ir paziņots 2020. gada rīcības plānā 2021. gada 3. ceturksnim un saistībā ar kuru pašlaik notiek darbs, ir paredzēts, lai ietvertu visaptverošu tiesisko regulējumu attiecībā uz sankcijām, kas piemērojamas jomā, uz kuru attiecas DAC.

43. Komisija ir veicinājusi sadarbību starp dalībvalstīm, atbalstot dalībvalstis paraugprakses un risinājumu apmaiņā attiecībā uz dažādiem DAC aspektiem, kas varētu būt piemērojami visās dalībvalstīs.

2020. gada jūlija rīcības plānā taisnīgai un vienkāršai nodokļu sistēmai, kas atbalsta ekonomikas atveseļošanu, ir paredzēts risināt datu analīzes jautājumus, izmantojot izmēģinājuma projektu ar mērķi izveidot kopīgu IT rīku.

76. Otrais ievilkums. Savā 2020. gada jūlija priekšlikumā DAC7 Komisija ierosināja grozīt pantu, kurā ir atsauce uz nolēmumu kopsavilkumu, lai turpmāk precizētu, kādu informāciju varētu iekļaut.

81. Komisija atzīst, ka saistībā ar DAC4, šķiet, nav pietiekami daudz ziņojumu. To varētu novērst ar 2016. gada priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2013/34/ES attiecībā uz ienākuma nodokļa informācijas atklāšanu, ko veic konkrēti uzņēmumi un filiāles, nodrošinot piekļuvi informācijai Komisijai un ieinteresētajām personām.

97. Komisija atzīst, ka dati, ar kuriem apmainās, pateicoties DAC, jo īpaši dati par starptautisku uzņēmumu peļņas novirzīšanu, būtu noderīgi, lai aplēstu nodokļu iztrūkumu. Tomēr Komisijai nav tiešas piekļuves datiem, ar kuriem notiek apmaiņa, un tai ir jādūdz dalībvalstis brīvprātīgi ziņot par izmaksām un ieguvumiem. Pašlaik lielākā daļa dalībvalstu nesniedz šādus datus, jo veikuma uzraudzības sistēma valstu līmenī nepastāv vai, ja tāda ir, tā balstās uz dažādām pieejām apmainītās informācijas efektivitātes novērtēšanai (sk. 101. punktu).

98. Programmas *Fiscalis* ietvaros turpinās darbs, lai novērtētu administratīvās sadarbības rezultātus tiešo nodokļu un PVN jomā. Projekta mērķis ir palīdzēt dalībvalstīm noteikt metodes nodokļu ieņēmumu, kā arī nemonetāro ieguvumu novērtēšanai. Projekta mērķis ir nākt klajā ar ieteikumu par kopīgu darbības rezultātu uzraudzības sistēmu administratīvās sadarbības novērtēšanai. Sākotnēji šo darbu bija plānots pabeigt 2021. gada sākumā.

SECINĀJUMI UN IETEIKUMI

106. Komisija atgādina, ka tā uzrauga dažādu tiesību aktu transponēšanu, bet ir arī uzraudzījusi direktīvu, piemēram, veicot ikgadējus apsekojumus un novērtējumu, kas pabeigts 2019. gadā.

Gadu gaitā Komisija ir veicinājusi sadarbību starp dalībvalstīm un atbalstījusi tās paraugprakses un risinājumu apmaiņu. Komisijas dienesti nesen ir atbalstījuši darbu pie darbības rezultātu novērtējuma.

ieteikums 1 — paplašināt ES tiesiskā regulējuma piemērošanas jomu.

a) Komisija piekrīt šim ieteikumam un uzskata, ka tas jau ir daļēji īstenots.

Komisija atgādina, ka priekšlikumā (DAC7, 2020. gada jūlijs) tā ir ierosinājusi paplašināt “obligāto ienākumu kategoriju” skaitu. Priekšlikums palielina obligāto ienākumu kategoriju skaitu vismaz līdz četrām, par kurām jāziņo attiecībā uz taksācijas periodiem, sākot no 2024. gada. Turklāt autoratlīdzības ir pievienotas ienākumu kategorijām, uz kurām attiecas informācijas apmaiņa. Komisija strādās pie tā, lai ienākumu kategorijas tiktu pilnībā iekļautas tiesību akta priekšlikumā.

b) Komisija daļēji piekrīt šim ieteikumam.

Komisija piekrīt, ka automātiskās informācijas apmaiņas tvērumu varētu lietderīgi paplašināt, iekļaujot tajā kriptotaktīvus un e-naudu (ņemot vērā ietekmes novērtējumu). Jūlija rīcības plānā nodokļu jomā tas ir noteikts kā rīcības punkts. Tiks apsvērta iespēja paplašināt tvērumu, iekļaujot tajā ar kontu turēšanu nesaistītus ienākumus no dividendēm, ņemot vērā ietekmes novērtējumu.

Tvēruma paplašināšanai, iekļaujot tajā iepriekšējus pārrobežu nolēmumus, kas izdoti attiecībā uz fiziskām personām, būs nepieciešama papildu pārbaude.

109. Komisija ir informēta par šiem jautājumiem. *Fiscalis* darba grupās tiek pētītas vairākas iniciatīvas datu kvalitātes uzlabošanai, kuru rezultātā būtu jāizstrādā paraugprakse, vienojoties par taksonomiju.

Dalībvalstu apmeklējumi varētu būt ļoti noderīgi, tomēr, tā kā tiem nepieciešams laiks un resursi, Komisija līdz šim nav spējusi piešķirt šādiem apmeklējumiem prioritāti.

Priekšlikums par DAC8, kas ir paziņots 2021. gada 3. ceturksnim un saistībā ar kuru pašlaik notiek darbs, ir paredzēts, lai ietvertu visaptveroša tiesiskā regulējuma kārtību attiecībā uz sankcijām, kas piemērojamas DAC.

110. Lai gan nav panākta vienošanās par oficiālām pamatnostādēm, Komisija ir organizējusi sanāksmes, lai sniegtu norādes, un atbildētu uz daudziem dalībvalstu jautājumiem par visām DAC iterācijām. Pašlaik vairākas *Fiscalis* darba grupas strādā pie riska analīzes un informācijas izmantošanas uzlabošanas.

ieteikums2 – pilnveidot uzraudzību un pamatnostādnes.

a) Komisija piekrīt šim ieteikumam.

Komisija apzinās, ka ir jāuzlabo datu kvalitāte, un ir apņēmusies rīkoties, par ko liecina 2020. gada jūlija rīcības plānā nodokļu jomā paziņotie pasākumi. Komisija plāno sadarbīties ar dalībvalstīm, lai izstrādātu tehnoloģiskus risinājumus. Tomēr Komisija norāda, ka tai nav tiešas piekļuves datiem, ar kuriem notiek apmaiņa.

b) Komisija piekrīt šim ieteikumam.

Komisija atzīst, ka ir svarīgi neaprobežoties ar tiesību aktu transponēšanas pārbaudēm. Pienācīga uzmanība būs jāpievērš ietekmei uz Komisijas, kā arī dalībvalstu resursiem, jo īpaši attiecībā uz apmeklējumiem uz vietas dalībvalstīs.

Attiecībā uz sankcijām Komisija pilnībā atbalsta mērķi noteikt pamatotus sodus un pašlaik izskata iespēju nākamajā DAC atkārtotumā veikt izmaiņas tiesiskajā regulējumā.

c) Komisija piekrīt šim ieteikumam.

Rīcības plānā nodokļu jomā, ko Komisija pieņēma 2020. gada jūlijā, norādīts, ka tiks darīts vairāk riska analīzes un metožu jomā, lai palīdzētu labāk analizēt saņemto informāciju. Attiecībā uz papildu norādījumiem Komisija atgādina, ka šāds darbs jau ir veikts iepriekš, lai gan mazāk sistemātiskā veidā nekā Komisijas pamatnostādnēs par DAC1 un DAC2 īstenošanu. Pienācīga uzmanība būs jāvelta ietekmei uz resursiem.

ieteikums 3 — uzlabot saskaņā ar DAS1 un DAS2 sniegto datu kvalitāti un pilnīgumu.

Komisija ņem vērā to, ka šis ieteikums ir adresēts dalībvalstīm.

ieteikums 4 — labāk izmantot saņemto informāciju.

Komisija ņem vērā to, ka šis ieteikums ir adresēts dalībvalstīm.

120. Komisija piekrīt, ka ir jāuzlabo informācijas apmaiņas ietekmes uzraudzība. Pašreizējā DAC neuzliek dalībvalstīm pienākumu sniegt informāciju, kas būtu nepieciešama, lai aplēstu nepilnības. Komisija pašlaik aicina dalībvalstis brīvprātīgi ziņot par izmaksām un ieguvumiem.

5. ieteikums uzraudzīt informācijas apmaiņas ietekmi.

Komisija piekrīt šim ieteikumam.

Komisijas dienesti patlaban strādā ar dalībvalstīm *Fiscalis* projekta grupas ietvaros.

Revīzijas darba grupa

ERP īpašajos ziņojumos tiek atspoguļoti rezultāti, kas iegūti, revidējot ES politikas jomas un programmas vai ar pārvaldību saistītus jautājumus konkrētās budžeta jomās. ERP atlasa un izstrādā revīzijas uzdevumus tā, lai tiem būtu pēc iespējas lielāka ietekme, konkrēti, tiek ņemts vērā risks, kādam pakļauta lietderība vai atbilstība, attiecīgo ienākumu vai izdevumu apjoms, paredzami notikumi, kā arī politiskās un sabiedrības intereses.

Šo lietderības revīziju veica ERP locekļa *Alex Brenninkmeijer* vadītā IV apakšpalāta, kuras pārziņā ir to izdevumu jomu revīzija, kas attiecas uz tirgu regulējumu un konkurētspējīgu ekonomiku. Revīziju vadīja ERP locekle *Ildikó Gáll-Pelcz*, atbalstu sniedza locekļa biroja vadītāja *Claudia Kinga Bara* locekļa biroja atašējs *Zsolt Varga*, atbildīgais vadītājs *John Sweeney*, darbuzdevuma vadītājs *Dan Danieleescu*, revidenti *Maria Echanove*, *Mirko Gottmann* un *Stefan Razvan Hagianu*. Lingvistisko atbalstu sniedza *Thomas Everett*.

Ildikó Gáll-Pelcz

Claudia Kinga Bara

Zsolt Varga

John Sweeney

Dan Danieleescu

Maria Echanove

Mirko Gottmann

Stefan Razvan Hagianu

Thomas Everett

Laika skala

Notikums	Datums
Revīzijas plāna pieņemšana / revīzijas sākums	3.7.2019.
Ziņojuma projekta oficiāla nosūtīšana Komisijai (vai citai revidējamai vienībai)	29.10.2020.
Galīgā ziņojuma pieņemšana pēc revīzijas konstatējumu saskaņošanas procedūras	8.12.2020.
Komisijas (vai citas revidējamās vienības) oficiālo atbilžu saņemšana visās valodās	15.12.2020.

AUTORTIESĪBAS

© Eiropas Savienība, 2020.

Eiropas Revīzijas palātas (ERP) atkalizmantošanas politiku īsteno ar [Eiropas Revīzijas palātas Lēmumu Nr. 6–2019](#) par atvērto datu politiku un dokumentu atkalizmantošanu.

Ja vien nav norādīts citādi (piem., individuālās autortiesību norādēs), ERP saturs, kurš pieder ES, ir licencēts saskaņā ar šādu starptautisku licenci: [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licence](#). Tas nozīmē, ka atkalizmantošana ir atļauta, ja tiek sniegtas pienācīgas atsauces un norādītas izmaiņas. Atkalizmantošana nedrīkst sagrozīt dokumentu sākotnējo nozīmi vai jēgu. ERP nav atbildīga par atkalizmantošanas sekām.

Jums ir jānoskaidro papildu tiesības, ja konkrētā saturā attēlotas identificējamās privātpersonas, piem., ERP darbinieku fotoattēlos, vai ja tas ietver trešās personas darbu. Ja atļauja ir saņemta, tā atceļ un aizstāj iepriekš minēto vispārējo atļauju un skaidri norāda uz visiem izmantošanas ierobežojumiem.

Lai izmantotu vai reproducētu saturu, kas nepieder ES, jums var būt jāprasa atļauja tieši autortiesību īpašniekiem.

3. un 5. attēls: Ikonas izveidojis [Pixel perfect](#) no <https://flaticon.com>.

Programmatūra vai dokumenti, uz kuriem attiecas rūpnieciskā īpašuma tiesības, proti, patenti, preču zīmes, reģistrēti dizainparaugi, logotipi un nosaukumi, nav iekļauti ERP atkalizmantošanas politikā un jums nav licencēti.

Eiropas Savienības iestāžu un struktūru tīmekļa vietnēs, kas izvietotas domēnā europa.eu, ir atrodamas saites uz trešo personu vietnēm. Tā kā ERP šīs vietnes nekontrolē, iesakām rūpīgi iepazīties ar to privātuma un autortiesību politiku.

Eiropas Revīzijas palātas logotipa izmantošana

Eiropas Revīzijas palātas logotipu nedrīkst izmantot bez Eiropas Revīzijas palātas iepriekšējas piekrišanas.

PDF	ISBN 978-92-847-5631-5	1977-5717	doi:10.2865/94034	QJ-AB-21-003-LV-N
HTML	ISBN 978-92-847-5610-0	1977-5717	doi:10.2865/509449	QJ-AB-21-003-LV-Q

ES veicina taisnīgu un efektīvu nodokļu uzlikšanu visā vienotajā tirgū, iekasējot visus nodokļus tur, kur tie maksājami. Mēs pārbaudījām, kā Eiropas Komisija uzrauga nodokļu informācijas apmaiņas sistēmas īstenošanu un darbību un kā dalībvalstis izmanto apmaiņā iegūto informāciju. Mēs konstatējām, ka sistēma ir labi izveidota, bet vēl ir daudz darāmā attiecībā uz uzraudzību, datu kvalitātes nodrošināšanu un saņemtās informācijas izmantošanu. Mēs iesakām Komisijai paplašināt ES tiesiskā regulējuma tvērumu un pilnveidot uzraudzību un norādījumus. Mēs arī iesakām dalībvalstīm labāk izmantot saņemto informāciju.

ERP īpašais ziņojums saskaņā ar LESD 287. panta 4. punkta otro daļu.

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

Eiropas Savienības
Publikāciju birojs

EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTA
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tālrunis: +352 4398-1

Uzziņām: eca.europa.eu/lv/Pages/ContactForm.aspx

Timekļa vietne: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors